

ĮMONIŲ IR ORGANIZACIJŲ TURTO DRAUDIMO TAISYKLĖS TD002

(2006 m. lapkričio mėn. 01 d. redakcija)

I DALIS. BENDROSIS TURTO DRAUDIMO SĄLYGOS

1 DRAUDIMO TIKSLAS

1 Uždaroji akcinė draudimo bendrovė „Seesam Lietuva“ (toliau – „Draudikas“) šių draudimo taisyklių (toliau – „Taisyklės“) ir Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų pagrindu įsipareigoja atlyginti tiesioginius finansinius nuostolius apdraustam objektui, sukeltus staiga, nenumatyto įvykio, apibrėžto šių Taisyklių II-oje dalyje, ir kitas išlaidas, atskirai nurodytas šiose taisyklėse.

2 DRAUDIMO SUTARTIES STRUKTŪRA

2 Draudimo sutartį sudaro ir jos neatsiejama dalimi yra:

- 2.1 draudimo polisas ir visi jo priedai;
- 2.2 šios Taisyklės ir Bendrosios draudimo sutarties sąlygos, kaip neatsiejama Taisyklių dalis;
- 2.3 Bendrosios žalos ir išmokos dydžio nustatymo taisyklės turto draudimui;
- 2.4 kitos draudimo sutarties sąlygos, dėl kurių Draudėjas ir Draudikas susitaria raštu.

3 DRAUDIMO OBJEKTAS

3 Draudimo objektu yra turtas, nurodytas draudimo polise, esantis draudimo polise nurodytoje vietoje (toliau – Draudimo vieta).

3.1 Pastatai

- 3.1.1 Draudimo objektu yra pastatas ir jo inžinerinė įranga, nurodyta draudimo polise.
- 3.1.2 Pastatu laikomos jo sudėtinės dalys, vidaus įrengimai ir nuolatinei pritvirtinti stacionarūs statiniai, konstrukcijos, įranga, skirti viso pastato aptarnavimui;
- 3.1.3 Pastatu taip pat laikoma Draudėjui priklausančios ir pastato aptarnavimui skirti stacionarūs vandentiekio vamzdžiai, kanalizacijos, šildymo, skysto kuro, dujų, garo vamzdžiai, elektros kabeliai pastato išorėje iki jų jungties su bendro naudojimo tinklais.

3.2 Pastatu nėra laikoma:

- 3.2.1 gruntas ar žemė, kuri yra po žemutiniu aukštu ir žemiau pamato perdengimo plokštės, jų suvirtinimas;
- 3.2.2 kita žemė pastatui priklausančioje teritorijoje;
- 3.2.3 statiniai ar įrengimai, kuriuos įrengė pastato ar patalpų naudotojai, net jeigu jie nėra laikini (pvz. papildomos pertvaros, židiniai, krosnys ir pan.);
- 3.2.4 struktūros, už kurių priežiūrą atsako daugiabučio namo butų savininkai kiekvienas atskirai, išskyrus stacionarią įprastinę įrangą ir pastato paviršiaus dangas;
- 3.2.5 struktūros, įrengimai, laidai ir vamzdžiai, naudojami tik verslui, vykdomam apdraudžiamo pastato viduje, arba prijungti prie gamybinių mechanizmų ir įrangos, naudojamų pastate;
- 3.2.6 motorinės transporto priemonės.

3.3 Kilnojamas turtas

- 3.3.1 Draudimo objektu yra laikomas kilnojamas turtas, nurodytas draudimo polise ir nuolat esantis draudimo vietoje.
- 3.4 Jeigu nėra sutarta kitaip, draudimo objektu nėra:
  - 3.4.1 Draudėjui nuosavybės teise nepriklausantis kilnojamas turtas;
  - 3.4.2 duomenys ir programinė įranga informacinių technologijų įrenginiuose, duomenų laikmenose;
  - 3.4.3 bet kokie dokumentai, nepriklausomai nuo informacijos laikmenos;
  - 3.4.4 transporto priemonės ir savaeigės mašinos, jų įranga, taip pat jų priklausiniai ir aksesuarai;
  - 3.4.5 orlaiviai,
  - 3.4.6 registruojami laivai ir valtyės;
  - 3.4.7 pinigai, vertybiniai popieriai, kolekcijos, kuponai, loterijos bilietai, garantiniai raštai, čekiai, banko kredito ir/ar debeto kortelės, kitos mokėjimo kortelės, juvelyriniai ir meno dirbiniai;
  - 3.4.8 augalai ir gyvūnai.

4 SPECIALIOS IŠIMTYS

Jeigu draudimo sutartyje nėra numatyta kitaip, galioja ir šios išimtys:

4.1 Terorizmo išimtis (žr. punktą Nr. 6.1 „Terorizmo išimtis“).

4.2 Elektronikos rizikų išimtis (žr. punktą Nr. 6.2 „Elektronikos rizikų išimtis“).

5 PAPILDOMI NUOSTOLIAI

5.1 Draudikas taip pat atlygina:

5.2 nuostolius dėl turto vagystės ir plėšimo ar sugadinimo, jei šių nuostolių atsiradimą tiesiogiai sąlygojo draudžiamasis įvykis;

5.3 žalą dėl šalčio, karščio, drėgmės ar panašių priežasčių, jei jos atsiradimą tiesiogiai įtakojo draudžiamasis įvykis.

6 DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS

6.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas ar jo įgaliotas asmuo pateikia užpildytą Draudiko nustatytos formos rašytinį prašymą – anketą, kurioje privalo pilnai ir tiksliai atsakyti į visus klausimus, kurie yra svarbūs Draudikui vertinant prisiimamą draudimo riziką.

6.2 Draudimo sutartis gali būti sudaryta ir Draudėjui pateikus informaciją raštu kita forma dokumento pavidale arba pateikus žodžiu prašymą sudaryti draudimo sutartį. Dėl prašymo formos sprendžia Draudikas.

7 DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS

7.1 Galimi draudimo rizikos padidėjimo atvejai, apie kuriuos Draudėjas ar Apdraustasis privalo informuoti Draudiką Bendrosiose draudimo sutarties sąlygose nurodytais terminais, yra šie:

7.1.1 apdrausto turto naudojimo paskirties ir/arba režimo pasikeitimas;

7.1.2 apdrausto turto remonto ar rekonstrukcijos darbai;

7.1.3 naujų, potencialių pavojaus šaltinių, padidinsiu draudimo riziką, atsiradimas;

7.1.4 turto vertės pasikeitimas dėl papildomų investicijų;

7.1.5 nuolatinės turto buvimo vietos pakeitimas;

7.1.6 kitų duomenų, kuriuos Draudikas paprašė raštu pateikti sudarant draudimo sutartį, pasikeitimas.

7.2 Dėl draudimo rizikos pasikeitimo taip pat žiūrėti Bendrąsias draudimo sutarties sąlygas.

8 DRAUDIMO ĮMOKOS SKAIČIAVIMAS

8.1 Draudimo įmokos skaičiavimo pagrindas – turto vertė. Draudimo įmoka skaičiuojama procentais nuo draudimo sumos.

8.2 Draudimo įmokos tarifui turi įtakos:

8.2.1 vieta, kurioje yra turtas;

8.2.2 apdraustų pastatų ir patalpų pagrindinių konstrukcijų statybinės medžiagos;

8.2.3 turto būklė bei nusidėvėjimas;

8.2.4 apdraustame pastate įrengtos priešgaisrinės ir kitos saugumo ir apsaugos sistemos;

8.2.5 apdraustame pastate vykdoma veikla;

8.2.6 atstumas nuo apdrausto pastato iki potencialių pavojaus šaltinių;

8.2.7 kiti faktoriai, kuriuos Draudikas prašo įvardinti raštu prieš sudarant draudimo sutartį.

9 DRAUDIMO IŠMOKA

9.1 Draudimo išmoka yra apskaičiuojama pagal Bendrąsias žalos ir išmokos dydžio nustatymo taisykles turto draudimui.

10 SAUGUMO REIKALAVIMAI

10 Draudėjas turi laikytis saugumo reikalavimų, nurodytų draudimo polise ir Bendrosiose draudimo sutarties sąlygose, taip pat šių saugumo reikalavimų:

10.1 atliekant darbus su ugnimi turi būti vykdomi draudimo polise nurodyti reikalavimai bei norminiais aktais ir/ar priešgaisrinės apsaugos institucijų nustatyti bendrieji reikalavimai tokio pobūdžio darbams. Darbais su ugnimi laikomi tokie darbai, kuriuos vykdant kyla žiežirbos arba naudojama dujinė liepsna, kita atvira liepsna arba karšto oro srovė.

10.2 langai, durys ir kitos angos patalpose turi būti uždarytos taip, kad užtikrintų apsaugą nuo vagysčių. Apsauga ir užraktai turi atitikti apsaugos nuo vagysčių reikalavimus, nurodytus draudimo polise arba jo prieduose;

10.3 seifo ar saugyklos durys turi būti užrakintos po atidarymo, raktas nuo jų neturi būti saugomas toje pačioje patalpoje;

10.4 kasos aparatai ir grynųjų pinigų registrai turi būti palikti be pinigų ir atviri uždarytose saugojimo patalpose;

10.5 jungtys tarp vamzdžių ir su jais sujungtų prietaisų turi atitikti gamintojo, importuotojo ar atitinkamų žinybų pateiktas instrukcijas ir reikalavimus;

10.6 daiktai žemiausiame pagrindo (rūsiuose ir pusrūsiuose, kur grindys yra visai ar iš dalies, bent jau 1–u metru žemiau žemės paviršiaus) lygyje turi būti saugojami mažiausiai 10 cm aukštyje nuo grindų;

10.7 vamzdynas turi būti tinkamai prižiūrimas ir apsaugotas nuo užšalimo. Iš vamzdyno turi būti išleistas visas vanduo, jeigu pastatas nėra tinkamai šildomas ir prižiūrimas šaltuoju metų laiku;

10.8 apdraustas turtas turi būti naudojamas ir aptarnaujamas pagal gamintojo arba importuotojo rekomendacijas ar reikalavimus. Įrašai apie aptarnavimo procedūras turi būti išsaugomi;

10.9 sisteminė ir vartotojiška programinė įranga bei duomenų kopijos turi būti daromos ne rečiau kaip kartą per savaitę ir dvi atnaujintos jų kopijos turi būti saugojamos magnetiniuose duomenų kaupikliuose (diskeliuose ar panašiai). Viena kopija turi būti saugoma ugniai atspariame specialiai tam skirtame seife. Kita kopija turi būti laikoma atskiroje ugnies rizikos požiuūri zonoje (kitame pastate ar pastato vietoje, į kurį ugnis neišplistų iš pirmosios duomenų saugojimo vietos) arba ji turi būti saugojama specialioje ugniai atsparioje ne žemesnės nei S60 DIS klasės spintoje.

10.10 raktai ir kiti kontrolės prietaisai, apsaugantys nuo pašalinių asmenų patekimo į patalpas, turi būti tinkamai saugomi ir neperduodami pašaliniams;

10.11 jeigu sutariama, kad draudimas galioja ir pervežant apdraustą turtą, turtas neturi būti patikėtas pervežimui asmenims, kurie pagal amžių, kvalifikaciją ir/ar sveikatos būklę nėra tinkami šiai užduočiai;

10.12 Draudėjas įsipareigoja, kad visas pagrįstai reikalingas turto apsaugas ir signalizacijas, kurios yra jo žinioje ir funkcionavo sudarant draudimo sutartį, išlaikyti veikiančias visą draudimo periodą ir pranešti raštu Draudikui apie bet kokius šių sistemų pakeitimus ir/ar rimtus gedimus.

11 ILGALAIKĖS DRAUDIMO SUTARTYS

11.1 Jeigu draudimo sutartis galioja ilgiau kaip vienerius metus, tai visas sąlygas, kurios nurodytos draudimo sutartyje, Draudikas garantuoja tik vieniems draudiminiams metams (12 mėn. nuo draudimo sutarties įsigaliojimo datos).

11.2 Kiekvienų einamųjų draudiminių metų pabaigoje:

11.2.1 Draudikas turi teisę, bet neprivalo, atsižvelgdamas į kainų indeksą, įstatymų pasikeitimus, infliaciją) pasiūlyti Draudėjui perskaičiuoti draudimo sumą, draudimo įmoką, pakeisti franšizę ir draudimo įmokos tarifą;

11.2.2 draudimo sutarties atnaujinimo atveju sudaryti sutartį pagal naują draudimo taisyklių redakciją, jeigu šios taisyklės buvo pakeistos einamųjų draudiminių metų bėgyje.

11.3 Draudikas privalo raštu supažindinti Draudėją su draudimo sąlygų pakeitimais ir naujomis taisyklėmis (jei jos keitėsi) ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki einamųjų draudiminių metų pabaigos.

11.4 Draudėjas turi teisę nesutikti su draudimo sąlygų pakeitimais ir nutraukti draudimo sutartį nuo ateinančių draudiminių metų pradžios.

11.5 Jei Draudikas neinformuoja apie draudimo sąlygų pakeitimus, laikoma, kad draudimo sutarčiai galioja tos pačios sąlygos.

11.6 Draudikas negali būti laikomas atsakingu už nevisišką draudimą, jeigu jis nepasinaudojo čia aptarta teise pakeisti draudimo sutartis.

II DALIS. APDRAUDŽIAMOS RIZIKOS

Visos šioje dalyje įvardintos rizikos nebūtinai turi būti įtrauktos į draudimo sutartį. Draudimo apsauga galioja tik rizikų, nurodytų draudimo sutartyje, atžvilgiu.

1 AUDRA

1.1 Draudžiamieji įvykiai

1.1.1 Draudimas apima žalas, sukeltas audros.

1.1.2 Audra laikomas vėjas, kurio vidutinis greitis viršija 22 metrus per sekundę. Jeigu draudimo vietoje vėjo greičio nebuvo galima nustatyti, remiamasi tame regione atliktais meteorologinės tarnybos matavimais.

1.2 Nedraudžiamieji įvykiai

Nėra atlyginamos žalos:

1.2.1 išorės sienų dangai, langams, durims, išorės struktūroms ant pastato (antenos, iškabos ar panašiai), išskyrus atvejus, kai žalą padaro griūdamas audros nulaužtas medis ar kitas audros nuverstas/nuplėštas objektas;

1.2.2 sukeltos bangų, ledo judėjimo, ledo ar sniego svorio, potvynio ar vandens lygio pakilimo dėl audros.

1.2.3 pylimui ar dambai;

1.2.4 pastato išorėje esančiam kilnojamam turtui;

1.2.5 kilnojamam turtui, jeigu žala nėra tiesiogiai sukelta audros.

2 UGNIS

2.1 Draudžiamieji įvykiai ir apribojimai

2.1.1 Ugnis ir dūmai

2.1.1.1 Draudimas apima žalas, sukeltas nekontroliuojamos ugnies arba dūmų, kurie (dūmai) staigiai ir netikėtai kyla iš židinio ar kito šilumos prietaiso, degančio ar įkaitusio objekto.

2.1.1.2 Draudimas neapima:

2.1.1.2.1 žalos elektros prietaisams ir įrangai, jeigu ugnis kyla dėl elektros srovės poveikio elektros įrenginiams (įtampos svyravimų, izoliacijos trūkumų, trumpo elektros sujungimo) gedimų tuose prietaisuose;

2.1.1.2.2 žalos objektams, kurie yra skirti šildymui, jei jie buvo ugnies židiniu.

2.1.2 Žaibas

2.1.2.1 Draudikas atlygina žalas, sukeltas tiesioginio žaibo trenkimo į apdraustą turtą.

2.1.2.2 Draudimas taip pat apima žalas, kylančias dėl elektros įtampos perkrovų, kurias sukėlė žaibo trenkimas į elektros laidus, elektros skaitiklius, elektros paskirstymo prietaisus.

2.1.3 Sprogimas

2.1.3.1 Draudikas atlygina žalas, sukeltas sproginimo.

2.1.3.2 Draudimas neapima žalų:

2.1.3.2.1 sukeltų vidinio spaudimo (staigaus dujų ar garų plėtimosi įrenginyje), skysčio slėgio, blogos izoliacijos;

2.1.3.2.2 sukeltų sproginimų, priklausančių valstybės ar savivaldybių institucijoms, detonacijos;

2.1.3.2.3 sukeltų profesionalių sproginimų ar sproginimų kalnakasyboje, karjeruose;

2.1.3.2.4 vidaus degimo varikliui, kurią sukėlė sproginimas tame variklyje;

2.1.3.2.5 uždariems, spaudimui atspariams vamzdžiams, įrangai ar talpoms, kuriose yra dujos ar gasas, išskyrus vien tik atvejus, kai sugadinimai kyla tik dėl staigaus ir nenumatyto slėgio pakilimo.

2.1.4 Gesinimo įrangos klaidingas suveikimas

Draudikas atlygina žalą, kurią sukelia staigiai ir netikėtai klaidingai suveikusi gesinimo sistema, įrengta pagal visus priešgaisrinės apsaugos reikalavimus.

2.2 Franšizė darbams su ugnimi

Jeigu draudiminis įvykis kyla dėl darbų su ugnimi (žr. 1 dalies p.10.1), draudimo polise nurodyta franšizė didinama 10 kartų, tačiau ji negali būti didesnė kaip 50.000 Lt arba draudimo polise nurodyta franšizė, jei pastaroji didesnė kaip 50.000 Lt.

3 UŽLIEJIMAS

3.1 Draudžiamieji įvykiai

3.1.1 Draudimas apima žalas, sukeltas staigaus netikėto skysčio, garų ar dujų išsiliejimo.

3.1.2 Draudimas taip pat apima žalas išsiliejusiam skysčiui, garui ar dujoms, jei šios substancijos taip pat yra draudimo objektas.

3.1.3 Draudimo apsauga apima tik staigius, netikėtus, tiesioginius substancijų išsiveržimus iš stacionarių pastate esančių struktūrų, tokių kaip:

3.1.3.1 vandentiekis, kanalizacijos, šildymo, garo, dujų ar skysto kuro vamzdžiai, lietaus nuotekų sistema pastato viduje, sūkurių vonių ar baseinų vamzdžiai, įranga ir prietaisai, pastoviai prijungti prie minėtų sistemų;

3.1.3.2 talpų, skirtų substancijų saugojimui;

3.1.4 Draudimo apsauga taip pat apima staigius ir netikėtus išsiliejimus ant pastato struktūrų, kurias sukelia patalpų valdytojo naudojama įranga ar įrenginiai, jei ši įranga ar įrenginiai tinkamai prijungti prie sistemų su atbulinės eigos vožtuvu, ir žala atsirado ne dėl Draudėjo ar jo Atstovų didelio neat-sargumo.

3.2 Nedraudžiamieji įvykiai

Draudikas neatlygina:

3.2.1 žalos, sukeltos lietaus ar tirpstančio sniego vandens, nubėgančio stogo danga, latakais arba išoriniais nutekamaisiais vamzdžiais ir kitais tam skirtais įrenginiais;

3.2.2 žalos, sukeltos dėl vandens kaupimosi ar garų kondensavimosi;

3.2.3 žalos, sukeltos šulinio ar vamzdžių užtvindimo dėl lietaus, atlydžio ar potvynio;

3.2.4 žalos, sukeltos nutekėjimo iš vonios ar baseino vandens išleidimo vamzdžio ar vožtuvo;

žalos, sukeltos miesto ar komunalinių tinklų avarijos ar blokados;

3.2.5 žalos, kurią sukelia drėgmė, kaip antai: puvi-mas, pelėsių, grybai, arba kvapas;

3.2.6 žalos, sukeltos skysčio tekėjimo iš staciona-rios sistemos prieš perduodant ją eksploatacijon;

3.2.7 žalos, sukeltos skysčio, prasisunkusio per hidroizoliaciją, vamzdžių arba struktūrų jungtis;

3.2.8 žalos, sukeltos vamzdynui, hidroizoliacijai ir jų veiklai skirtiems įrengimams.

3.3 Išmokos sumažinimas dėl amžiaus.

3.3.1 Užliejimo atveju žala pastatui yra atlyginama apmokant remonto ar pakeitimo išlaidas, atskai-čius franšizę ir mažinant žemiau nurodyta tvarka, priklausomai nuo kabelių, vamzdynų ir įrangos, su-kėlusios žalą, amžiaus:

3.3.1.1	21–30 metų–	20%
3.3.1.2	31–40 metų–	30%
3.3.1.3	virš 40 metų–	50%

3.3.2 Tačiau bendra suma, kuria yra mažinama draudimo išmoka, negali viršyti 50000.00 Lt vienam draudžiamajam įvykiui.

3.3.3 Kabelių, vamzdžių ar kitos įrangos amžius skaičiuojamas pradedant nuo kalendorinių metų, einančių po metų, kai šie kabeliai, vamzdžiai ar įranga buvo įdiegti.

4 VAGYSTĖ, TYČINĖ TREČIŲJŲ ASMENŲ VEIKLA

4.1 Draudžiamieji įvykiai ir apribojimai

4.1.1 Vagystė su įsilaužimu

Draudimas apima žalas apdraustajam turtui dėl vagystės ar tyčinės trečiųjų asmenų neteisėtos vei-kos, kai į pastatą arba patalpas:

4.1.1.1 patenkama įsilaužiant, t.y. sugadinant jų struktūras arba užraktus, išjungiant, sulaužant arba kitaip neutralizuojant signalizacijos įrangą;

4.1.1.2 į jas patenkama, pasinaudojus raktu, už-valdytu plėšimo arba įsilaužimo metu.

4.1.2 Plėšimas

Draudikas atlygina žalą turtui, neteisėtai užvaldytam trečiųjų asmenų, pasinaudojant fiziniu ar psichiniu smurtu arba kitaip atimant galimybę priešintis.

4.1.3 Tyčinė žala pastatui

Draudimas apima trečiųjų asmenų padarytą tyčinę žalą pastatui arba apdraustam kilnojamam turtui, išskyrus:

4.1.3.1 subraižymus, aprašinėjimus;

4.1.3.2 stiklų išdaužymus, jei nėra sutarta atskirai (žr. papildomai apdraudžiamas rizikas)

5 PAPILDOMAI APDRAUDŽIAMOS RIZIKOS

Papildomai gali būti apdraudžiamos šios rizikos:

5.1 Potvynis

5.1.1 Draudikas atlygina žalą dėl potvynio, kuri yra tiesiogiai susijusi su liūtimis ar audra.

5.1.1.1 Liūtimi laikomas trumpalaikis itin smarkus lietus, kai iškritusių kritulių kiekis viršija 30 mm per 1 val. ar kai iškritusių kritulių kiekis viršija 50 mm per 12 val. ir trumpesnį laikotarpį, pagal arčiausiai tame regione esančios meteorologinės tarnybos atliktus matavimus.

5.1.1.2 Audra laikomas vėjas, kurio vidutinis greitis viršija 22 m/s. Jeigu draudimo vietoje vėjo greičio nebuvo galima nustatyti, remiamasi tame regione atliktais meteorologinės tarnybos matavimais.

5.1.2 Draudimas neapima žalos dėl potvynio, sąlygotos netinkamo planavimo/projektavimo, neteisingų išmatavimų ar konstrukcijos defekto, vamzdynuose bei kanalizacijoje.

5.2 Sniego slėgis

5.2.1 Draudikas atlygina žalą dėl staigaus ir netikėto turto sunaikinimo, sugadinimo ar sunaikinimo dėl nebūdingo tai vietai žybaus ir staigaus sniego pavidalu iškritusių kritulių kiekio (ne mažiau kaip 20 mm per 12 val.), kai sniego masė savo svoriu pažeidžia ar sunaikina pastato konstrukcijas ar stogą, išskyrus atvejus, kai sniego masė susikaušė per laikotarpį, kurio metu Draudėjas galėjo imtis protingų priemonių sniegui ar jo daliai nuvalyti.

5.3 Smūgis, atsitrenkimas

5.3.1 Draudikas atlygina žalą dėl staigaus ir netikėto turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl staigaus ir netikėto judančių objektų atsitrenkimo į apdraustą turtą ar užkritimo ant apdrausto turto.

5.3.2 Draudimas neapima žalos apdraustam turtui, sukeltos transporto priemonių atsitrenkimo į apdraustą turtą, kuri turi būti atlyginta pagal transporto priemonių valdytojų privalomojo civilinės atsakomybės draudimo sutartis.

5.4 Stiklo dūžiai

5.4.1 Draudikas atlygina žalą, kai dėl nuo Draudėjo nepriklausančių priežasčių ar ne dėl Draudėjo ar su juo susijusių asmenų kaltės pastato išorės bei vidaus stiklai yra sudaužomi ar įskeliami. Su Draudėju susiję asmenys – tai Draudėjo darbuotojai ir asmenys, kuriems Draudėjas pavedė ar kitaip teisėtai patikėjo saugoti draudimo objektą, rūpintis juo, kiti įstatymų nustatyta tvarka įgalioti asmenys.

6 SPECIALIOS IŠIMTYS

6.1 Terorizmo išimtis

6.1.1 Nepaisant bet kurių kitų draudimo taisyklių nuostatų, kuriose teigiama priešingai, susitariama, kad pagal šį draudimą neatlyginami bet kokio pobūdžio žala, nuostoliai ir išlaidos, kurių tiesioginė ar netiesioginė priežastis buvo arba kurie atsirado dėl ar buvo susiję su bet kuriuo teroro aktu, neatsižvelgiant į jokiais kitas priežastis ar įvykius, tuo pačiu metu ar kuria nors kita seka prisidėjusius prie žalos atsiradimo.

6.1.2 Teroro aktas – bet kurio asmens ar asmenų grupė (–ės), veikiančių pavieniui ar kurios nors organizacijos (–jų) ar vyriausybės (–ių) vardu arba kitaip su jomis susiję, prievartos panaudojimas arba grasinimas panaudoti prievarta, taip pat bio-

loginio ar cheminio ginklo panaudojimas, siekiant politinių, religinių, ideologinių ar panašių tikslų, tarp jų – ketinimus paveikti bet kurią vyriausybę ir (arba) įbauginti visuomenę arba kurią nors visuomenės dalį.

6.1.3 Prie nedraudžiamųjų įvykių taip pat priskiriami bet kokio pobūdžio nuostoliai, žala ir išlaidos, kurių tiesioginė ar netiesioginė priežastis buvo arba kurie atsirado dėl ar buvo susiję su bet kuriais veiksmais, kurių buvo imtasi siekiant teroro aktui užkirsti arba jo pasekmėms likviduoti, arba kitaip tiesiogiai ar netiesiogiai sąlygoti bet kurio teroro akto.

6.2 Elektronikos rizikų išimtis

Nepaisant jokių kitų draudimo sutarties taisyklių nuostatų, kuriuose teigiama priešingai, ir visais atvejais taikant draudimo sutartyje numatytas sąlygas ir išimtis, pagal šią draudimo sutartį nedraudžiami:

6.2.1 visi duomenų nuostoliai ir nuostoliai (taip pat ir netiesioginiai nuostoliai), atsirandantys dėl Draudėjo veiklos pertraukimo ar trikdymo, kilusio dėl duomenų nuostolių, tarp jų:

6.2.1.1 visų ar dalies duomenų praradimą, sunaikinimą arba sugadinimą;

6.2.1.2 neteisėtą duomenų pasisavinimą, naudojimą ar keitimą;

6.2.1.3 neteisėtą duomenų perdavimą bet kuriems tretiesiems asmenims;

6.2.1.4 nuostolių, atsiradusių dėl bet kokio klaidingo ar netinkamo duomenų panaudojimo;

6.2.1.5 nuostolių, atsiradusių dėl visų operatoriaus klaidų, susijusių su duomenimis,
ir

6.2.2 bet kokios žalos apdraustajam turtui (taip pat ir netiesioginius nuostolius) dėl veiklos pertraukimo ar nutrūkimo, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai kilo dėl visų p. 6.2.1. nurodytų įvykių, išskyrus tuos atvejus, kai žala apdraustam turtui atsirado dėl kurios nors apdraustos rizikos, jeigu žala nekilo dėl tyčinio veiksmo ar neveikimo;

6.2.3 bet kurio viruso persiuntimo ar poveikio;

6.2.4 nesankcionuoto sistemos naudojimo;

6.2.5 elektroninių ryšio priemonių, naudojamų apdraustojo versle, veikimo pertraukimas arba trikdymas tarp jų – bet kurių interneto svetainių ar elektroninių ryšio priemonių eksploatacinių savybių pablogėjimų,

6.2.6 Sistemos gedimo,
arba

(ii) dėl kurios nors priežasties, nurodytos pirmiau pateiktoje pastraipoje 6.2.1.

6.2.7 Sąvokos, naudojamos elektroninių rizikų išimčiai:

Nuostoliai – atsitiktinis apdrausto turto sugadinimas arba sunaikinimas, taip pat ir bet koks atsitiktinis visiškas ar dalinis Duomenų praradimas ar sunaikinimas.

Duomenys – tai elektroninėmis priemonėmis vaizduojama arba juose saugoma informacija, taip pat programinis kodas, instrukcijų rinkinys, operacinės sistemos, programinė įranga ir aparatinė įranga.

Sistemos gedimas – tai visiškas ar dalinis Sistemos gedimas arba jos veiklos sutrikimas, kai nukenčia Sistema, kuri priklauso Draudėjui ir/ar kuria pastarasis turi teisę naudotis bet kuriuo metu, kaip to reikalauja Draudėjo verslo specifiška, prieinamumas, funkcionalumas ir arba eksploatacinės savybės;

Sistema – tai kompiuteriai, kita skaičiavimo ir elektroninė įranga, susijusi su kompiuterių aparatine įranga, elektroninių duomenų apdorojimo įran-

ga, mikroschemos ir visa kita įranga, kuriai veikti būtinos mikroschemos arba jų atliekamos operacijos, taip pat bet kuris kompiuterinis įrenginys.

Mikroschema – tai kompaktiškas kompiuterinių schemų mazgas, skirtas atlikti programinės logikos operacijas ir (arba) tenkinti kompiuterinės atminties poreikius bei kuriame yra integruotos grandinės ir mikrovaldikliai.

Mikrovaldiklis – tai sumažinto komandų rinkinio kompiuteris.

Grandinė – tai tarpusavyje sujungtų elementų visuma, kuriose vykstantys procesai apibūdinami srovės ir įtampos priklausomybėmis.

Virusas – tai programinis kodas, kurį įkrovus į Sistemą, perdavus iš vienos Sistemos į kitą vidiniais (t. y. ryšio tarp dviejų kompiuterių metu), išoriniais tinklais, internetu ar elektroniniu paštu arba jo laiškų priedėliais, lanksčiaisiais diskeliais, kompaktiniais diskais arba kitokiais būdais, siekiama nelaukto, nesankcionuoto ir (arba) nepageidautino rezultato arba operacijos, nepriklausomai nuo to, ar toks kodas po to savaime dauginasi, ar ne.

BENDROSIOS NUOSTOLIO IR DRAUDIMO IŠMOKOS DYDŽIO NUSTATYMO TAISYKLĖS TURTO DRAUDIMUI

Draudėjas ir/ar apdraustasis privalo raštu informuoti draudiką apie draudiminį įvykį ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas

Išmokos dydis turto draudimo atveju yra skaičiuojamas remiantis šiomis taisyklėmis, jeigu draudimo sutartyje nėra numatyta kitaip.

Administruojant žalas pagal turto draudimo sutartis, visais atvejais vadovaujamosi Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų nuostatomis.

Esant prieštaravimams ar neatitikimams tarp šių Taisyklių ir Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų, pirmenybė yra teikiama šioms Taisyklėms.

1 TURTO DRAUDIMO SUMA

1.1 Draudimo suma

Turtas yra apdraudžiamas sutarta draudimo suma, kuri yra nurodoma draudimo polise kiekvienam objektui, daiktui ir/ar draudimo vietai atskirai.

Draudimo sumos nustatymo pagrindą gali būti:

1.1.1 Atstatomoji vertė

Atstatomoji vertė – tai suma, reikalinga atstatyti, suremontuoti, įsigyti, pastatyti arba pagaminti naują tokį patį ar panašių charakteristikų, tos pačios paskirties ir kokybės turtą toje pačioje vietoje.

Jeigu nėra sutarta kitaip ir nurodyta draudimo sutartyje, laikoma, kad draudimo suma yra nustatyta remiantis atstatomąja verte.

1.1.2 Einamoji (likutinė) vertė

Einamoji vertė – tai suma, gauta iš atstatomosios vertės išskaičiuavus turto nuvertėjimą dėl amžiaus, jo naudojimo intensyvumo, sumažėjusių panaudojimo galimybių, prekinės vertės neteikimo. Atsižvelgiama į tokio turto panaudojimo galimybių sumažėjimą dėl vietos verslo sąlygų (ekonominės situacijos, vykdomos veiklos nutraukimo ir pan.). Draudikas gali vadovautis gamintojų rekomendacijomis ar turto vertintojų išvadomis.

1.2 Draudimo sumos svarba

Draudimo suma būtina apskaičiuojant draudimo įmoką ir nusako maksimalų žalos atlyginimą.

2 IŠMOKOS TAISYKLĖS

2.1 Atlyginama žala

2.1.1 Žala turtui

Draudikas apmoka tiesioginius finansinius nuostolius apdraustam turtui. Išmoka negali viršyti turto draudimo sumos kiekvienam apdraustam objektui.

2.1.2 Kitos apmokamos išlaidos

2.1.2.1 Papildomos išlaidos, atsiradusios dėl oficialių institucijų reikalavimų

Draudžiamiesiems įvykiams sukėlus tiesioginius finansinius nuostolius apdraustajam pastatui, Draudikas taip pat apmoka pagrįstas papildomas išlaidas, atsiradusias dėl imperatyvių oficialių institucijų reikalavimų remontui ar statybai, bet ne daugiau kaip 20% tiesioginės žalos dydžio ir draudimo išmokų sumai neviršijant draudimo sumos.

2.1.2.2 Išlaidos gręšiančiai žalai išvengti arba jai sumažinti.

Be tiesioginių finansinių nuostolių apdraustajam turtui papildomai yra apmokamos pagrįstos ir protingos išlaidos, patirtos siekiant akivaizdžiai betarpiškai gręšiančiai žalai išvengti arba jau atsiradusios žalos padariniams sumažinti. Šios išlaidos apmokamos net ir tuo atveju, kai draudimo suma yra viršijama (žr. taip pat Bendrąsias draudimo sutarties sąlygas).

2.2 Franšizė

Iš kiekvieno nuostolio dydžio yra išskaičiuojama franšizė, nurodyta draudimo sutartyje. Kai kuriais atvejais gali būti taikomos specialios franšizės, nurodytos draudimo taisyklėse, kaip antai franšizė darbams su ugnimi.

2.3 Turto vertės ir nuostolio dydžio nustatymas

2.3.1 Nuostolio dydis pagal atstatomąją vertę

2.3.1.1 Nuostolio dydis apskaičiuojamas atimant išlikusio turto rinkos vertę iš turto vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį, sukėlusį žalą. Abi vertės yra skaičiuojamos kaip atstatomosios vertės.

2.3.1.2 Jeigu turtas gali būti atstatytas, sutaisytas ar suremontuotas, nuostolio dydžiu laikomos išlaidos atstatymui ar remontui, tačiau maksimali nuostolio suma yra skirtumas tarp atstatomosios vertės ir po įvykio išlikusio turto vertės.

2.3.1.3 Jeigu turto (bet kurio objekto ar jo dalies) einamoji vertė prieš pat įvykį buvo mažesnė kaip

50% jo atstatomosios vertės prieš pat įvykį, nuostolio suma skaičiuojama remiantis einamąja verte (žr. punktą 4.2). Kiekvienas apdraustas objektas yra vertinamas atskirai, taikant šią taisyklę.

2.3.2 Nuostolio dydis pagal einamąją vertę

2.3.2.1 Nuostolio suma pagal einamąją vertę yra apskaičiuojama atimant liekanų vertę iš einamosios vertės. Abi vertės yra skaičiuojamos kaip einamosios.

2.3.2.2 Jeigu turtas gali būti atstatytas, sutaisytas ar suremontuotas, nuostolio dydžiu laikomos išlaidos turto atstatymui ar remontui, tačiau maksimali nuostolio suma yra skirtumas tarp einamosios vertės ir likusio turto vertės po įvykio.

2.3.3 Pridėtinės vertės mokestis

2.3.3.1 Skaičiuojant nuostolio dydį atsižvelgiama į pridėtinės vertės mokestį. Jeigu Draudėjas gali sugrąžinti pridėtinės vertės mokestį, jis yra atimamas iš nuostolio sumos.

2.3.3.2 Pridėtinės vertės mokestis neįskaitomas į nuostolio dydį visais atvejais, kai turtas po įvykio gali būti suremontuotas, tačiau Draudėjas atsisako tai daryti.

2.4 Išmokos suma

2.4.1 Išmokos suma

Draudimo išmoka yra apskaičiuojama iš nuostolio sumos išskaičiavus draudimo sutartyje numatytą franšizę.

2.4.2 Nevisiškas draudimas

Jeigu draudimo suma mažesnė už turto vertę draudimo sutarties sudarymo dienai, turtas laikomas nevisiškai apdraustu. Tuo atveju Draudikas atlygina Draudėjui dalį jo patirtų nuostolių, kuri yra proporcinga draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui. Įvertinant nevisišką draudimą, draudimo suma yra lyginama su atstatomąja verte, kai turtas yra apdraustas atstatomąja verte, ir su einamąja verte, kai turtas yra apdraustas einamąja verte.

2.4.3 Draudimas viršijančia verte

Jeigu draudimo suma viršija turto vertę, draudimo sutarties sudarymo dienai, tai draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę. Jeigu draudimo suma buvo padidinta dėl Draudėjo apgaulės, Draudikas turi teisę reikalauti draudimo sutartį pripažinti negaliojančia ir atlyginti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka. (žr. Bendrąsias draudimo sutarties sąlygas).

2.5 Draudimo išmokos mokėjimas

2.5.1 Pirmiausia draudimo išmoka yra išmokama

remiantis einamąja turto verte. Skirtumas tarp atstatomosios ir einamosios turto vertės yra mokamas, jeigu dvejų metų laikotarpyje turtas yra atstatomas arba Lietuvoje yra įsigyjamas panašus tos pačios paskirties turtas.

2.5.2 Teisę į skirtumą tarp atstatomosios ir einamosios vertės turi tik Draudėjas arba Naudos Gavėjas. Perduoti šią teisę kitiems asmenims negalima.

2.5.3 Jeigu atstatymas užsitęsia daugiau kaip dvejus metus dėl oficialių institucijų veiksmų ar neveikimo, šis laikotarpis yra pridedamas prie anksčiau minėto dvejų metų laikotarpio.

2.5.4 Dokumentai, būtini draudimo išmokai gauti:

2.5.4.1 Draudėjo prašymas draudimo išmokai gauti, kuriame turi būti aprašytas draudžiamasis įvykis ir nurodoma sąskaita, į kurią prašoma išmokėti draudimo išmoką;

2.5.4.2 Sunaikinto ar sugadinto turto sąrašas, kuriame nurodomas turto pavadinimas, įsigijimo/statybos metai, įsigijimo kaina, įsigijimo dokumentai, buhalterinės apskaitos dokumentai;

2.5.4.3 Sąmatas, sąskaitas-faktūras, mokėjimo nurodymus, pirkimo čekius, patvirtinančius nuostolio dydį, taip pat ir išlaidas turtui gelbėti;

2.5.4.4 Jei turtas sunaikintas ar sugadintas dėl gaisro – dokumentų, gautų iš priešgaisrinės tarnybos kopiją;

2.5.4.5 Jei turtas sunaikintas ar sugadintas, ar pagrobtas dėl vagystės ar plėšimo – dokumentai iš teisės saugos institucijų, patvirtinantys įvykį, objekto apsaugos sutartys, jei tokios buvo sudarytos.

2.5.4.6 Aukščiau nurodytas Draudėjo pateikiamų dokumentų sąrašas nėra baigtinis. Draudikas turi teisę pareikalauti ir kitų dokumentų, kurie yra reikalingi įvykio aplinkybėms nustatyti ir nuostolio dydžiui pagrįsti. Visais atvejais Draudikas turi teisę pareikalauti dokumentų, įrodančių, kad turtas po įvykio buvo atstatytas arba neabejotinai bus atstatytas.

2.6 Pastato liekanų vertė

2.6.1 Pastato liekanų atlyginimas po draudžiamąjo įvykio

Jeigu yra kokių nors galiojančių oficialių institucijų draudimų arba apribojimų, kurie neleidžia panaudoti po įvykio išlikusios pastato dalies jį atstatant, Draudikas atlygina nuostolius dėl išlikusios, tačiau draudžiamos toliau eksploatuoti pastato dalies.

2.6.2 Specialus leidimas

Draudėjas turi įrodyti, kad 2.6.1. p. nurodytas draudimas galioja apdraustam turtui. Jeigu Draudikas

reikalauja, Draudėjas turi kreiptis leidimo atstatyti pastatą iki jo buvusios būklės ir, jeigu valstybės ar savivaldybės institucijos atsisako išduoti tokį leidimą, šį sprendimą skūsti teisės aktų nustatyta tvarka. Draudikui pareikalavus, Draudėjas turi įgalioti Draudiką atstovauti jam, gaunant tokį leidimą.

2.7 Kitos žalos atlyginimo sąlygos

2.7.1 Duomenys, brėžiniai ir pan.

Žala brėžiniams, dokumentams, byloms, duomenims, programinei įrangai, modeliams, formoms, šablonams yra atlyginama tik tuo atveju, jei panašus turtas vietoj sugadintojo yra įsigyjamas per dvejus metus po draudžiamojo įvykio ir toks turtas buvo nurodytas draudimo sutartyje.

2.7.2 Duomenys ir programinė įranga

Jeigu duomenys ir programinė įranga yra apdrausti, jiems padaryta žala atlyginama tik tuo atveju, jei tai susiję su staigiu ir nenumatytu išorinės jėgos panaudojimu techninei įrangai ar duomenų kaupikliams.

2.7.3 Alternatyva išmokos mokėjimui pinigais

Draudikui ir Draudėjui sutarus, Draudikas turi teisę atstatyti, sutaisyti ar nupirkti sunaikintą arba sugadintą turtą, užuot mokėjęs draudimo išmoką.

2.7.4 Įkeičiamas turtas

Žala turtui, kuris yra įkeičiamas paskolos atveju, yra atlyginama Draudėjui tik tais atvejais, kai Draudėjas įrodo, kad turtas nebėra įkeistas arba paskolos davėjai sutinka, kad išmoka būtų mokama Draudėjui.

2.7.5 Draudiko teisė išpirkti sugadintą turtą

Savininkas išlieka turto savininku net jeigu tas turtas ir sugadintas. Draudikas, turi teisę išpirkti sugadintą turtą ar jo dalį. Išpirkimo vertė yra skaičiuojama tokia pat tvarka, kaip ir draudimo suma, t.y. remiantis atstatomąja arba einamąja vertėmis.

2.7.6 Draudėjo prievolė grąžinti atgautą turtą

Jei Draudėjas po to, kai jam buvo išmokėta draudimo išmoka, gauna kompensaciją arba atgauna prarastą turtą arba jo dalį, jis privalo nedelsiant grąžinti šį turtą Draudikui arba atitinkamą išmokos dalį (žr. Bendrąsias draudimo sutarties sąlygas).

2.7.7 Draudėjo prievolė pranešti apie įvykį

Draudėjas arba jo atstovas, siekdami gauti draudimo išmoką, privalo ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo įvykio atsitikimo dienos raštu informuoti Draudiką apie įvykį.

BENDROSIOS DRAUDIMO SUTARTIES SĄLYGOS

1 BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1 Šios Bendrosios draudimo sutarties sąlygos (toliau – BDSS) yra laikomos neatskiriama sudedamąja draudimo sutarties dalimi.

1.2 Draudimo taisyklės ir/ar individualios draudimo sutarties sąlygos gali numatyti papildomus arba kitokius reikalavimus, kurių privaloma laikytis.

1.3 Esant neatitikimams tarp BDSS ir draudimo taisyklių ir/ar individualiųjų draudimo sutarties sąlygų, pirmenybė visuomet teikiama draudimo taisyklėms ir/ar individualiosioms draudimo sutarties sąlygoms.

2 SĄVOKOS

2.1 Draudimo sutartyse, individualiosiose draudimo sutarties sąlygose ir BDSS naudojamos sąvokos turi šią reikšmę:

2.1.1 Apdraustasis –

a) sveikatos draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas fizinis asmuo, kurio gyvenime atsitikus draudimui įvykiui draudikas privalo mokėti draudimo išmoką;

b) civilinės atsakomybės draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai, susiję su civiline atsakomybe, yra draudžiami;

c) turto draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai yra draudžiami.

Jeigu kitaip nenurodyta draudimo sutartyje, Apdraustuoju yra laikomas Draudėjas.

2.1.1 Besąlyginė franšizė – draudimo sutartyje nurodyta suma, išskaitoma iš nuostolio sumos kiekvieno draudžiamąjo įvykio atveju. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra sudaryta su besąlygine franšize.

2.1.2 Didelis neatsargumas – asmens elgesys, pasireiškiantis veiksmais, kurių asmuo, laikydamasis bent minimalių atsargumo ir dėmesingumo reikalavimų, nebūtų padaręs; nesilaikymas protingo atsargumo ir/ar nesilaikymas protingos priežiūros, ir/ar nesiėmimas protingų atsargumo priemonių žalai išvengti, ar nenumatymas aplinkybių, kurias būtų numatęs protingas asmuo.

Dideliu neatsargumu taip pat laikoma veika (veikimas arba neveikimas), kurios neigiamas pasekmės draudėjas numatė arba privalėjo numatyti, tačiau lengvabūdiškai tikėjosi jų išvengti. Dideliu neatsargumu yra laikoma, bet vien tik tuo neapsiribojant, veikimo būdas ar metodas, kuris, atsižvelgiant į aplinkybes, yra pernelyg rizikingas ir, pasirinkus kitą prieinamą ir įprastą veikimo būdą ar metodą, tokios rizikos būtų išvengta. Žalos sukeltos dėl alkoholio, narkotikų ar kitų psichotropinių medžiagų vartojimo, laikomos sukeltomis dėl didelio neatsargumo.

2.1.4 Draudėjas – asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam Draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su Draudiku.

2.1.5 Draudikas – Uždaroji akcinė draudimo bendrovė „Seesam Lietuva”.

2.1.6 Draudimo apsauga – Draudiko įsipareigojimas įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo išmoką.

2.1.7 Draudimo įmoka (premija) – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią Draudėjas draudimo sutartyje nurodytais terminais ir sąlygomis moka Draudikui už draudimo apsaugą.

2.1.8 Draudimo interesas – nuostolis, kurį gali patirti Draudėjas, Apdraustasis arba Naudos gavėjas įvykus draudžiamajam įvykiui.

2.1.9 Draudimo išmoka – pinigų suma, kurią, įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas privalo išmokėti Draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką, arba kita draudimo sutartyje nustatyta išmokos mokėjimo forma.

2.1.10 Draudimo laikotarpis – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, kuris nebūtinai sutampa su draudimo sutarties terminu.

2.1.11 Draudimo liudijimas (polisas) – Draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.

2.1.12 Draudimo objektas – turiniai interesai, susiję su asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.

2.1.13 Draudimo rizika – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.

2.1.14 Draudimo suma – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma arba pinigų suma, kuri apskaičiuojama draudimo sutartyje nustatyta tvarka, kuri, išskyrus draudimo sutartyje nustatytus atvejus, yra

lygi maksimaliai draudimo išmokai, galimai išmokėti pagal draudimo sutartį.

2.1.15 Draudimo taisyklės – draudiko parengtos standartinės draudimo sutarties sąlygos.

2.1.16 Draudimo tarpininkas – asmuo, už atlygį vykdamas draudimo tarpininkavimo veiklą.

2.1.17 Draudimo vertė – draudžiamo turto ar turtinės rizikos vertė.

2.1.18 Draudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus Draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.

2.1.19 Franšizė – suma, išreikšta skaičiais ar procentais, ar kitas draudimo sutartyje nustatytas dydis, kuria yra mažinama draudimo išmoka.

2.1.20 Naudos gavėjas – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba Draudėjo, o draudimo sutartyje nurodytais atvejais – ir Apdraustojų paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.

2.1.21 Neatšaukiamas naudos gavėjas – naudos gavėjas, kuris negali būti vienašališkai, be paties Naudos gavėjo sutikimo, Draudėjo (ar draudimo sutartyje numatytais atvejais – Apdraustojų) atšauktas ar pakeistas.

2.1.22 Nedraudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje ir/ar įstatymuose nurodytas atsitikimas, kuriam atsitikus Draudikas nemoka draudimo išmokos.

2.1.23 Nukentėjęs tretysis asmuo – civilinės atsakomybės draudimo atveju asmuo, kuriam Draudėjas ar Apdraustasis padarė žalą.

2.1.24 Nuostolių draudimo sutartis – turto draudimo, civilinės atsakomybės draudimo, taip pat sveikatos draudimo sutartys, pagal kurias Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui, išmokėti draudimo išmoką, lygią patirtiems nuostoliams.

2.1.25 Sąlyginė franšizė – esant besąlyginei franšizei, draudimo išmoka nebus mokama, kai nuostolio suma mažesnė arba lygi franšizės sumai, o tais atvejais, kai nuostolio suma didesnė nei franšizė, draudimo išmoka bus mokama neišskaičiuojant franšizės.

2.1.26 Sąmoningai – žinant apie veikimo ar neveikimo pasekmes ar turint apie jas žinoti.

2.1.27 Saugumo reikalavimai – apsaugos ar saugumo reikalavimai, nurodyti draudimo polise ar draudimo sąlygose, nustatyti teisės aktų ar kitaip nurodyti raštu, skirti užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos pasekmėms sumažinti.

2.1.28 Subrogacija – Draudiko, išmokėjusio draudimo išmoką, teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens.

2.1.29 Sumų draudimo sutartis – sveikatos draudimo sutartis, pagal kurią Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui išmokėti draudimo išmoką, lygią draudimo sumai ar jos daliai.

3 PAREIGA ATSKLEISTI INFORMACIJĄ PRIEŠ SUDARANT DRAUDIMO SUTARTĮ

3.1 Draudiko pareiga atskleisti informaciją

3.1.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas privalo pateikti Draudėjui šią informaciją: Draudiko pavadinimą, įmonės rūšį, adresą, Draudiko padalinio ar Draudiko atstovo adresą (jei draudimo sutartis sudaroma ne Draudiko buveinėje);

3.1.2 ginčų, kylančių iš draudimo sutarties ar su ja susijusių, sprendimo tvarką;

3.1.3 Draudiko elgesį, kai Draudėjas pažeidžia draudimo sutarties sąlygas;

3.1.4 galimus draudimo rizikos padidėjimo atvejus;

3.1.5 draudimo sutarčiai taikomą teisę.

3.2 Draudėjo pareiga atskleisti informaciją

3.2.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas ir Apdraustasis privalo suteikti Draudikui ar jo atstovui teisingus ir išsamius atsakymus į Draudiko ar jo atstovo pateiktus klausimus apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamajam įvykiui atsitikimo tikimybei bei galimų nuostolių dydžiui ir rizikos įvertinimui.

3.2.2 Esminėmis aplinkybėmis, apie kurias Draudėjas privalo informuoti Draudiką ar jo atstovą, pripažįstamos aplinkybės, nurodytos draudimo liudijime, draudimo sutartyje ar jų prieduose bei draudimo taisyklėse, taip pat kitos aplinkybės, kurias Draudikas paprašė atskleisti raštu.

3.2.3 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas privalo pranešti Draudikui apie visas draudžiamajam objektui taikomas rizikas draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), sudarytus su kitomis draudimo įmonėmis.

3.2.4 Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas ir Apdraustasis privalo nedelsiant ištaisyti bet kokią klaidingą ar papildyti neišsamią informaciją, kuri buvo pateikta Draudikui bei nedelsiant raštu pateikti ištaisytą informaciją Draudikui.

3.3 Reikalavimo atskleisti informaciją pažeidimas

3.3.1. Jei po draudimo sutarties sudarymo nusta-

toma, kad Draudėjas ar Apdraustasis suteikė Draudikui ar jo atstovui žinomai melagingą informaciją apie aplinkybes, nurodytas BDSS 3.2.2. p., Draudikas turi teisę reikalauti draudimo sutartį pripažinti negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurios nebuvo atskleistos, išnyko iki draudžiamąjo įvykio atsitikimo ar neturėjo įtakos draudiminiam įvykiui.

3.3.2 Jei Draudėjas ar Apdraustasis dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie aplinkybes, numatytas BDSS 3.2.2. p., Draudikas privalo per du mėnesius nuo šių aplinkybių sužinojimo pasiūlyti Draudėjui pakeisti draudimo sutartį. Jei Draudėjas atsisako tai padaryti ar per vieną mėnesį neatsako į pateiktą pasiūlymą, Draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.

3.3.3 Jei draudėjas dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie aplinkybes, numatytas BDSS 3.2.2. p., Draudikas, įvykus draudžiamajam įvykiui, privalo išmokėti dalį draudimo išmokos, kuri būtų išmokama Draudėjui įvykužius pareigą atskleisti informaciją, proporcingą sutartos draudimo įmokos ir draudimo įmokos, kuri būtų nustatyta Draudėjui, jeigu jis būtų įvykdęs pareigą atskleisti informaciją, santykiui.

3.3.4 Jei Draudikas, žinodamas aplinkybes, apie kurias Draudėjas neinformavo dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties, tai jis per du mėnesius nuo sužinojimo, kad Draudėjas nepateikė nustatytos informacijos dėl neatsargumo, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį. Įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką tik įrodęs, kad nei vienas Draudikas, žinodamas aplinkybes, kurių Draudėjas nenurodė dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties.

4 DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS

4.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas turi teisę, bet ne privalo, apžiūrėti/įvertinti draudžiamą riziką ir savo sąskaita paskirti ekspertus draudimo rizikos įvertinimui. Draudikui nepasinaudojus tokia teise, Draudėjas ir/ar Apdraustasis atsako už Draudikui pateiktos informacijos teisingumą. Draudikui apžiūrėjus ir/ar įvertinus draudimo objektą, šie vertinimai, bet kokia jų rašytinė ataskaita, raštu ar žodžiu išreikšta nuomonė laikoma tik draudimo rizikos vertinimu ir negali būti naudojama Draudėjo asmeniniams ar verslo tikslams bei santykiuose su trečiaisiais asmenimis kaip įrodymas, kad draudimo objektas yra saugus, nekelia pavojaus aplinkai, atitinka įsta-

tymų ir kitų teisės norminius aktų, inžinerinius bei pramoninius standartus ir/ar kitus reikalavimus. Jei draudimo interesas yra susijęs su Apdraustojo fizinio asmens gyvybe ar sveikata, Draudikas turi teisę reikalauti informacijos bei dokumentų, patvirtinančių Apdraustojo asmens amžių, sveikatos būklę, profesiją bei kitas aplinkybes, turinčias reikšmės draudimo rizikos vertinimui.

4.2 Jei draudimo taisyklės numato, kad Draudėjas pateiktą prašymą raštu ir/ar kitus dokumentus, toks prašymas ir/ar dokumentai turi būti pateikiami Draudikui prieš draudimo sutarties sudarymą.

4.3 Draudėjas yra atsakingas už Draudikui ar jo atstovui pateikiamos informacijos teisingumą, išsamumą ir tikslumą.

4.4 Sudarius draudimo sutartį, Draudėjo rašytinis prašymas ir bet kokia raštu pateikta informacija tampa sudėtine draudimo sutarties dalimi.

4.5 Draudimo sutartis yra sudaroma Draudikui ir Draudėjui susitarus dėl draudimo sutarties sąlygų.

4.6 Draudimo sutartis laikoma sudaryta, kai Draudikas ir Draudėjas pasirašo draudimo liudijimą (polisą) arba Draudėjas sumoka Draudiko pasiūlyme pateiktą draudimo įmoką.

4.7 Draudimo sutartis gali būti sudaroma pagal draudimo taisyklės, kurios yra paskelbtos draudimo įmonės interneto tinklapyje, arba pagal iš anksto sutartas individualias draudimo sutarties sąlygas.

4.8 Bet kokia individuali draudimo sąlyga (–os) galioja tik tokiu atveju, kai Draudėjas raštu patvirtina su ja susipažinęs ir raštu išreiškia sutikimą, kad ši sąlyga būtų draudimo sutarties dalimi.

4.9 Sudarius draudimo sutartį, Draudėjui privalo būti išduotas draudimo polisas, draudimo taisyklės ir, jei sudaryta individuali draudimo sutartis arba taikomos papildomos (individualios) draudimo sąlygos (draudimo taisyklių pakeitimai ir/ar papildymai), individualios draudimo sutarties egzempliorius arba minėtų papildomų (individualių) draudimo sąlygų egzempliorius.

4.10 Jei Draudėjas kreipiasi į Draudiką su prašymu išduoti draudimo taisyklių ar individualios draudimo sutarties, draudimo liudijimo (poliso), Draudėjo rašytinio prašymo sudaryti draudimo sutartį bei kitų dokumentų, patvirtinančių draudimo sutarties sudarymą, nuorašus, Draudikas privalo išduoti Draudėjui reikalaujamų dokumentų nuorašus, pastarajam apmokėjęs dokumentų nuorašų išdavimo kaštų.

4.11 Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti draudimo sutartį nenurodydamas priešasčių.

5 DRAUDIMO APSAUGA IR DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMAS

5.1 Draudimo apsauga

5.1.1 Draudimo sutartis ir draudimo apsauga įsigalioja 00:00 val. kitą dieną po visos draudimo įmokos ar jos pirmos dalies sumokėjimo, nebent kitaip yra sutarta ir nustatyta draudimo liudijime (polise).

5.1.2 Draudėjui laiku nesumokėjus draudimo įmokos, draudimo apsauga gali būti sustabdyta (žr. BDSS 6.5.5. p.).

5.1.3 Jei draudžiamasis įvykis ar civilinės atsakomybės draudimo atveju – veiksmas, sąlygojantis atsakomybės atsiradimą, atsitinka draudimo apsaugos sustabdymo metu, Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos.

5.1.4 Jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo išmokos ar jos dalies nemokėjimo tęsiasi ilgiau kaip 3 mėnesius, Draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį. Šiuo atveju apie vienašališką sutarties nutraukimą atskirai nepranešama.

5.2 Draudimo sutarties galiojimas

5.2.1 Draudimo sutartis prasideda draudimo liudijimo (poliso) įsigaliojimo dieną 00:00 val., jei polise nėra nurodytas kitas laikas, ar vėliau, ir pasibaigia draudimo liudijimo (poliso) galiojimo pabaigos dieną 00:00 val., jei polise nėra nurodytas kitas laikas, ar anksčiau, atsižvelgiant į tai, kad yra įvykdytos visos aplinkybės, reikalingos draudimo sutarties galiojimui.

5.2.2 Draudimo sutartis laikoma negaliojančia nuo jos sudarymo momento, jei ji yra sudaryta įvykus draudžiamajam įvykiui.

5.3 Draudimo sutarties galiojimo teritorija

5.3.1 Draudimo sutartis ir draudimo apsauga galioja geografinėje teritorijoje, nurodytoje draudimo liudijime (polise).

5.3.2 Jei draudimo sutartyje nėra nieko pasakyta apie draudimo sutarties galiojimo teritoriją, reiškia, kad draudimo sutartis ir draudimo apsauga galioja tik Lietuvoje.

5.4 Draudimo sutarties nutraukimas

5.4.1 Draudėjas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį šiais atvejais:

5.4.1.1 raštu prieš vieną mėnesį pranešdamas apie tai Draudikui;

5.4.1.2 raštu prieš vieną mėnesį pranešdamas apie tai įmonei, perėmusiai Draudiko teises ir pareigas,

kylančias iš draudimo sutarties (žr. BDSS 13.2. p.). Draudėjui, šiame punkte nustatytais terminais nepateikus rašytinio prašymo nutraukti draudimo sutartį, laikoma, kad Draudėjas sutinka su teisių ir pareigų, kylančių iš draudimo sutarties, perleidimu.

5.4.2 Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį, raštu pranešdamas apie tai Draudėjui prieš vieną mėnesį raštu, jei:

5.4.2.1 Draudėjas ar Apdraustasis, prieš sudarydami draudimo sutartį, pažeidė reikalavimą atskleisti informaciją (BDSS 3.3.2., 3.3.4. p.);

5.4.2.2 Draudėjas ar Apdraustasis pažeidė reikalavimą pranešti apie padidėjusią riziką (BDSS 6.6.3. p.);

5.4.2.3 Draudėjas ar Apdraustasis tyčia ar dėl didelio neatsargumo nesilaikė saugumo reikalavimų ir tai sąlygojo žalos atsiradimą ar jos padidėjimą;

5.4.2.4 Draudėjas ar Apdraustasis tyčia ar dėl didelio neatsargumo sukėlė žalą;

5.4.2.5 Draudėjas ar Apdraustasis, įvykus draudžiamajam įvykiui, pateikė Draudikui žinomai melagingą ar neteisingą informaciją, ar nuslėpė nuo Draudėjo informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamąjo įvykio aplinkybes, žalos ir/ar draudimo išmokos dydį, falsifikavo draudžiamąjį įvykį ar kitais neteisėtais būdais siekė gauti draudimo išmoką;

5.4.2.6 Draudėjas paskelbiamas bankrutavusiu;

5.4.2.7 Draudimo sutarties galiojimo metu padidėjus draudimo rizikai, Draudėjas nesutiko sumokėti papildomos draudimo įmokos ar pakeisti draudimo sutarties sąlygų;

5.4.2.8 dėl nenugalimos jėgos aplinkybių (BDSS 16.3., 16.4 p.);

5.4.2.9 Draudiko teisė nutraukti draudimo sutartį Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos yra apibrėžta BDSS 5.1.2., 5.1.4. p..

5.5 Draudimo sutarties pasibaigimas

Draudimo sutartis pasibaigia šiais atvejais: pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui;

5.5.1 esant tęstinei draudimo sutarčiai, pasibaigus draudimo terminui, jei draudėjas nesutinka su draudimo sutarties sąlygų, galiosiančių kitą draudimo terminą, pakeitimu;

5.5.2 Draudikas sumoka visas išmokas nustatytas draudimo sutartyje;

5.5.3 Draudėjas (juridinis asmuo) yra likviduojamas, ir nėra jo teisių ir pareigų perėmėjų;

5.5.4 Draudimo sutarties šalių sutarimu;

5.5.5 pasikeitus apdrausto turto savininkui arba, jei sudaryta civilinės atsakomybės draudimo sutartis dėl civilinės atsakomybės, galinčios atsirasti valdant, naudojant individualiais požymiais apibrėžtą daiktą ar juo disponuojant, pasikeičia to daikto savininkas;

5.5.6 po draudimo sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudiminiu įvykiu;

5.5.7 kitais teisės aktų nustatytais pagrindais.

5.6 Pareiga grąžinti įmoką

5.6.1 Draudimo sutartį nutraukus prieš terminą, Draudikas visada turi teisę į įmokos dalį už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį;

5.6.2 Likusi draudimo įmokos dalis nėra grąžinama, jeigu draudimo sutartis yra nutraukiama, remiantis 5.4.2.1. – 5.4.2.7. p.;

5.6.3 Jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo iniciatyva, Draudikas iš grąžintinos įmokos dalies išskaičiuoja:

5.6.3.1 sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas, kurios negali viršyti 30% įmokos už draudimo terminą;

5.6.3.2 draudimo išmokas, mokėtas ar numatomas mokėti pagal tą draudimo sutartį;

5.6.3.3 nesumokėtas draudimo įmokas ir kitas gautinas sumas.

6 DRAUDIMO SUMA, DRAUDIMO ĮMOKA IR JOS MOKĖJIMAS

6.1 Draudimo suma

6.1.1 Draudimo suma nustatoma atsižvelgiant į draudimo objektą, draudžiamą turto vertę, draudimo riziką, kitus kriterijus nustatytus draudimo sutartyje ar teisės norminiuose aktuose, ir/ar šalių tarpusavio sutarimu nustatytą sumą. Draudimo suma nurodoma draudimo liudijime (polise).

6.1.2 Draudimo suma negali viršyti tikrosios draudžiamo turto vertės (draudimo vertės).

6.1.3 Sudarius draudimo sutartį, draudimo suma negali būti ginčijama, išskyrus atvejus, kai Draudėjas nurodė Draudikui žinomai melagingą draudimo vertę arba jei buvo padaryta aritmetinė ar rašybos klaida.

6.1.4 Jeigu kitaip nėra numatyta draudimo sutartyje, Draudikui išmokėjus draudimo išmoką, jo at-

sakomybė pagal draudimo sutartį (draudimo suma) yra mažinama išmokėtos draudimo išmokos dydžiu (draudimo suma neatsistato).

6.2 Draudimas, viršijantis draudimo vertę ir nepasipelnymo principas

6.2.1 Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę, tai draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę (draudikas neatlygina daugiau, nei būtina nuostoliams padengti). Tačiau išmokėta draudimo vertę viršijanti draudimo išmoka negali būti išieškota.

6.2.2 Jei draudimo suma buvo padidinta dėl Draudėjo apgaulės, Draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia ir atlyginti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka.

6.2.3 Aukščiau nurodyto 6.2.1 punkto nuostata taip pat taikoma tais atvejais, kai draudimo suma viršija draudimo vertę apdraudus tą patį objektą pagal kelias draudimo sutartis su skirtingomis draudimo įmonėmis (dvigubas draudimas). Šiuo atveju draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekviena draudimo įmonė, sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį ir bendros draudimo išmokos dydis negali viršyti nuostolio ir draudimo vertės.

6.3 Nevisiškas draudimas

Jei draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę, tai, įvykus draudžiamajam įvykiui Draudikas privalo atlyginti Draudėjui (Naudos gavėjui) dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

6.4 Papildomas draudimas

Jei yra apdrausta tik dalis turto ar rizikos (draudimo) vertės, Draudėjas (Naudos gavėjas) turi teisę papildomai juos apdrausti, sudarydamas papildomą draudimo sutartį su ta pačia ar kita draudimo įmone. Tačiau šiais atvejais bendra draudimo suma pagal visas draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.

6.5 Draudimo įmokos ir jų mokėjimas

6.5.1 Draudimo įmokos dydį apskaičiuoja Draudikas, atsižvelgdamas į Draudėjo ir/ar Apdraustojo pateiktą informaciją, draudimo objektą, draudimo sumą, draudimo riziką, kitas draudimo sutartyje nustatytas sąlygas, Draudiko įmokų skaičiavimo metodiką ir kitą svarbią informaciją.

6.5.2 Draudimo įmokos dydis ir jos mokėjimo terminai nustatomi draudimo liudijime (polise).

6.5.3 Draudimo įmokos privalo būti mokamos draudimo liudijime (polise) nustatytu laiku. Draudėjas, mokėdamas draudimo įmoką pavedimu, privalo nurodyti draudimo sutarties numerį. Draudimo įmoka laikoma sumokėta, ją užskaičius Draudiko banko sąskaitoje bei identifikavus jos paskirtį, arba gavus draudimo įmoką grynais. Draudimo įmoką mokant tiesioginiu debetu, sumokėjimo momentu yra laikoma data, kuria bankas patvirtino, jog iš Draudėjo sąskaitos yra nuskaityti pinigai. Tiesioginio debeto sutarties pasirašymas nelaikomas įmokos sumokėjimu.

6.5.4 Jei draudimo įmoka ar jos dalis yra nesumokama laiku, Draudikas turi teisę reikalauti 0,02 % dydžio delspinigių nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.

6.5.5 Draudėjui laiku nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, Draudikas privalo pranešti apie tai Draudėjui, nurodydamas, jog, per 15 dienų nuo šio pranešimo gavimo Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo apsaugos galiojimas bus sustabdytas ir bus atnaujintas tik, kai Draudėjas sumokės draudimo įmoką.

6.5.6 Joks papildomas priminimas nėra siunčiamas dėl draudimo įmokos ar jos pirmos dalies, jei mokama dalimis, sumokėjimo, jei draudimo įmoka ar jos pirma dalis turi būti sumokėta nuo draudimo sutarties įsigaliojimo praėjus ne daugiau kaip 15 dienų, kadangi yra laikoma, jog pats draudimo liudijimas (polisas) yra pakankamas dokumentas (priminimas), nurodantis Draudėjo pareigą sumokėti draudimo įmoką ar jos dalį.

6.5.7 Jei draudimo įmoka ar jos pirma dalis yra nesumokama, draudimo apsaugos galiojimas yra sustabdomas nuo tos dienos, kurią turėjo būti sumokėta draudimo įmoka. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos, kurios sumokėjimas siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu (nurodytas įmokos mokėjimo terminas yra ankstesnis arba sutampa su draudimo sutarties įsigaliojimu), draudimo sutartis neįsigalioja nuo draudimo sutartyje nurodytos įsigaliojimo dienos. Jei tokiu atveju draudimo įmoka sumokama pavėluotai, Draudikas turi teisę per 15 dienų nuo draudimo įmokos sumokėjimo nuspręsti, ar draudimo sutartį pripažinti įsigaliojusia. Nusprendus pripažinti draudimo sutartį įsigaliojusia Draudėjas apie tai atskirai neinformuojamas. Tokiu atveju sutartis laikoma įsigaliojusia kitą dieną po draudimo įmokos sumokėjimo. Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokų dėl įvykių, atsitikusių iki draudimo sutarties įsigaliojimo. Draudikui nusprendus draudimo sutartį pripažinti neįsigaliojusia, Draudėjui gražinama draudimo įmoka ir Jis apie tai informuojamas raštu.

6.5.8 Draudikui nutraukus draudimo sutartį dėl draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimo (5.1.4. p.), jis turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtas draudimo įmokas, tarp jų ir į įmokas už draudimo apsaugos sustabdymo laikotarpį, tačiau ne ilgesnį kaip 3 mėnesiai.

6.6 Draudimo rizikos padidėjimas ir sumažėjimas

6.6.1 Draudėjas privalo nedelsiant, tačiau ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas, raštu informuoti Draudiką apie bet kokį aplinkybių, numatytų BDSS 3.2.2. p., pasikeitimą, kuris padidina draudimo riziką.

6.6.2 Pasikeitimai, didinantys draudimo riziką, pvz., bet neapsiribojant, gali būti pasikeitimai, susiję su apdrausto turto naudojimu, remontu, apdraustojo veiklos apimties ar pobūdžio pasikeitimu, pasikeitimu transportavimo sąlygose. Rizikos padidėjimo atvejai taip pat yra nustatomi draudimo taisyklėse ir/ar individualiose draudimo sąlygose.

6.6.3 Draudikas, gavęs Draudėjo pranešimą apie draudimo rizikos padidėjimą ar kitaip sužinojęs apie padidėjusią draudimo riziką, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ar padidinti draudimo įmoką. Jeigu Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, Draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį ir reikalauti Draudėjo atlyginti patirtus nuostolius, tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos.

6.6.4 Jei draudimo rizika sumažėja, Draudėjas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką. Jei Draudikas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmoką, Draudėjas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį.

7 DRAUDIMO SUTARTIES ŠALIŲ PAREIGOS

7.1 Draudimo sutarties šalių ikisutartinės teisės ir pareigos

7.1.1 Draudėjo teisės iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.1.1 susipažinti su draudimo taisyklėmis bei gauti jų kopiją;

7.1.1.2 pateikti Draudikui nustatytos formos prašymą dėl draudimo sutarties sudarymo.

7.1.2 Draudėjo pareigos iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.2.1 suteikti Draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai;

7.1.2.2 sudaryti Draudikui ar jo atstovams netrukdomai apžiūrėti draudimo objektą ir/ar įvertinti draudimo riziką;

7.1.2.3 Draudiko reikalavimu užpildyti nustatytos formos prašymą dėl draudimo sutarties sudarymo;

7.1.2.4 Pranešti Draudikui apie visas draudžiamąjį objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas, sudarytas su kitomis draudimo įmonėmis.

7.1.3 Draudiko teisės iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.3.1 reikalauti iš Draudėjo visos informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti;

7.1.3.2 apžiūrėti ir ar įvertinti ketinamą drausti objektą ir/ar riziką, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti;

7.1.3.3 atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodant priežasčių.

7.1.4 Draudiko pareigos iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.4.1 supažindinti Draudėją su draudimo taisyklėmis ir įteikti jų kopiją;

7.1.4.2 neatskleisti gautos informacijos apie Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją, taip pat kitos draudimo sutartyje numatytos konfidencialios informacijos, išskyrus teisės aktų numatytas išimtis.

7.2 Draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos draudimo sutarties galiojimo metu

7.2.1 Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas turi teisę:

7.2.1.1 reikalauti pakeisti draudimo sutartį;

7.2.1.2 pakeisti draudimo sutartyje numatytą Naudos gavėją (išskyrus teisės aktų ir/ar draudimo sutartyje numatytas išimtis);

7.2.1.3 nutraukti draudimo sutartį.

7.2.2 Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo:

7.2.2.1 laiku mokėti draudimo sutartyje nustatytas draudimo įmokas;

7.2.2.2 laiku informuoti Draudiką apie draudimo rizikos pakeitimus;

7.2.2.3 ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas informuoti Draudiką apie savo buveinės pasikeitimus;

7.2.2.4 ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo kitos draudimo sutarties sudarymo dienos informuoti Draudiką apie su kita draudimo įmone sudarytą to paties draudimo objekto tos pačios draudimo rizikos draudimo sutarties sudarymą;

7.2.2.5 tinkamai informuoti Naudos gavėją, Apdraustąjį ar Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį apie sudarytą draudimo sutartį ir šių asmenų pareigas. Įgyvendindamas savo teises pagal draudimo sutartį, Draudikas turi teisę remtis tuo, kad Draudėjas neįvykdė šiame punkte numatytos pareigos;

7.2.2.6 laikytis saugumo reikalavimų, nurodytų draudimo liudijime (polise) ar draudimo sutarties sąlygose, ar kitaip nustatytų teisės norminiuose aktuose;

7.2.2.7 suteikti galimybę Draudikui ar jo įgaliotam atstovui laisvai ir netrukdomai apžiūrėti apdraustus objektus, nustatant ar Draudėjas laikosi draudimo sutarties sąlygų, tarp jų ir saugumo reikalavimų.

7.3 Draudimo sutarties šalių pareigos atsitikus draudžiamajam įvykiui

7.3.1 Atsitikus draudžiamajam įvykiui, Draudėjas privalo:

7.3.1.1 imtis visų prieinamų protingų priemonių žalai sumažinti;

7.3.1.2 apie atsitikusį įvykį nedelsiant informuoti kompetentingas institucijas, tiriančias tokių įvykių aplinkybes ar šalinančias tokių įvykių pasekmes (pvz., vagystės atveju – policijai, sveikatos sutrikdymo – greitajai medicininei pagalbai; gaisro – priešgaisrinės apsaugos tarnybai ir pan.);

7.3.1.3 draudimo taisyklėse nustatytu laiku informuoti Draudiką apie atsitikusį draudžiamąjį įvykį;

7.3.1.4 atskleisti Draudikui visą informaciją, reikšmingą draudžiamąjį įvykio aplinkybėms, pasekmėms, žalos dydžiui bei draudimo išmokai nustatyti;

7.3.1.5 paruošti ir pateikti Draudikui sąrašą sunaikinto, sugadinto ar prarasto turto, nurodant jo vertę prieš pat įvykstant draudimui įvykiui;

7.3.1.6 parodyti Draudiko atstovui sugadintą turtą ar jo liekanas. Sugadintas ar išlikęs turtas turi būti saugomas, kol jo apžiūrėti atvyks Draudiko atstovas. Draudikas neturi teisės nepagrįstai uždelsti turto apžiūrą, tačiau bet kokiame atveju ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų nuo rašytinio pranešimo apie įvykį, jeigu Draudėjas ir Draudikas nesutaria kitaip;

7.3.1.7 pateikti Draudikui visus reikiamus dokumentus ir informaciją dėl draudiminio įvykio priežasčių ir pasekmių, reikalingų nustatyti draudimo

išmokos dydžiui. Tai apima dokumentus ir informaciją (pvz. policijos pažyma, nuosavybės teisės pažymėjimas, medicininio patikrinimo išvados, sąskaitos-faktūros, kvitai ir pan.), kurie patvirtina draudiminio įvykio buvimą, žalos apimtį, patirtus finansinius nuostolius ir pan. Asmuo, ketinantis gauti draudimo išmoką, privalo gauti ir pateikti draudikui tuos dokumentus, kuriuos jam yra paprasčiau gauti nei Draudikui.

7.3.1.8 suteikti Draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę laisvai ir netrukdomai nustatyti žalos dydį ir priežastis;

7.3.1.9 nuolat bendradarbiauti su Draudiku draudžiamojo įvykio tyrimo metu;

7.3.1.10 laikytis visų Draudiko duotu nurodymų;

7.3.1.11 paaiškėjus, jog pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, per 30 dienų nuo Draudiko raštiško reikalavimo išsiuntimo dienos, gražinti Draudikui išmokėtą arba permokėtą draudimo išmoką, išskyrus įstatymų numatytas išimtis;

7.3.1.12 pateikti Draudikui visus dokumentus, įrodymus ir pilną informaciją, reikalingą imtis veiksmų prieš asmenį, kaltą dėl atsiradusios žalos;

7.3.1.13 Jei Draudėjas nesilaiko aukščiau nustatytų reikalavimų, Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, atsižvelgdamas į tai, ar Draudėjas savo pareigos neįvykdė tyčia ar dėl neatsargumo.

7.3.1.14 Pareigos bei pasekmės, numatytos BDSS 7.3.1.1. – 7.3.1.13. p. atitinkamais atvejais yra taikomos taip pat ir Apdraustajam, Naudos gavėjui, Nukentėjusiajam trečiajam asmeniui ar bet kokiam su šiais asmenimis susijusiam asmeniui.

7.3.2 Atsitikus draudžiamajam įvykiui Draudikas:

7.3.2.1 gavęs rašytinį Draudėjo pranešimą apie įvykį, privalo tirti draudžiamojo įvykio aplinkybes, nustatyti jo pasekmes, įvertinti nuostolio dydį;

7.3.2.2 apskaičiuoti draudimo išmokos dydį;

7.3.2.3 laiku mokėti draudimo išmoką;

7.3.2.4 teisės aktų nustatytais atvejais informuoti Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją ar Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį apie draudžiamojo įvykio tyrimo eigą;

7.3.2.5 neturi teisės išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinę draudžiamojo įvykio buvimu;

7.3.2.6 neturi teisės atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos;

7.3.2.7 įrodyti aplinkybes, atleidžiančias jį nuo draudimo išmokos ar suteikiančias teisę sumažinti draudimo išmoką bei pateikti apie tai Draudėjui motyvuotą paaiškinimą.

7.4 Naudos gavėjo teisės ir pareigos

Naudos gavėjas draudimo sutarties ar teisės aktų nustatytais atvejais turi teisę:

7.4.1 reikalauti išmokėti draudimo išmoką;

7.4.2 gauti informaciją apie draudžiamojo įvykio tyrimo eigą;

7.4.3 vykdyti BDSS 7.3.1.1. – 7.3.1.12 p. numatytas pareigas.

7.5 Pareiga imtis priemonių užkirsti kelią žalos ar nuostolių atsiradimui ar jų dydžiui sumažinti

7.5.1 Atsiradus žalai ar galimybei jai atsirasti, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo nedelsdamas privalo, atsižvelgiant į jo galimybes, imtis visų reikalingų priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžiui sumažinti.

7.5.2 Jei žalą sukelia tretysis asmuo, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo privalo imtis visų įmanomų priemonių, reikalingų Draudiko teisių prieš žalos sukėlėją įgyvendinimui.

7.5.3 Jei žala yra padaroma nusikalstamais ar baudžiamais veiksmais, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo nedelsdami privalo pranešti apie tai teisėsaugos institucijoms ir pateikti kaltinimus ir/ar reikalavimus nusižengusiam asmeniui, jei to reikalauja Draudiko interesai.

7.5.4 Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo privalo laikytis visų Draudiko duotų nurodymų.

7.5.5 Draudikas atlygina visas būtinas išlaidas, patirtas vykdant reikalavimą užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžiui sumažinti, net jei tokiu atveju yra viršijama draudimo suma. Tokios išlaidos atlyginamos proporcingai draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

7.5.6 Jei Draudėjas, Apdraustasis ar bet kurias su jais susijęs asmuo sąmoningai nesilaikė aukščiau nurodytų reikalavimų, Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti ar sumažinti draudimo išmoką.

8 ŽALOS DYDIS

8.1 Žalos dydžio nustatymas

8.1.1 Žalos dydį nustato Draudikas, remdamasis jo turima informacija, iš Draudėjo ir kompetentingų

institucijų gautais dokumentais, reikalingais nustatyti draudžiamojo įvykio priežastis ir žalos bei nuostolių dydį.

8.1.2 Protingos ir pagrįstos išlaidos, patirtos siekiant užkirsti kelią akivaizdžiai grėšiančiai žalai atsirasti ar jos dydžiui sumažinti, yra įskaitomos į žalos dydį.

8.2 Ekspertų dalyvavimas

8.2.1 Siekdamas nustatyti nuostolio dydį ir/ar draudžiamojo įvykio priežastį, Draudikas gali skirti ekspertą(-us) nuostolių dydžiui įvertinti ir/ar draudžiamojo įvykio priežastims nustatyti.

8.2.2 Tiek Draudikas, tiek Draudėjas, turi teisę savo nuožiūra ir neatsižvelgdami į kitos šalies pageidavimus samdyti ekspertus nuostolio dydžiui ar įvykio aplinkybėms nustatyti. Išlaidas tokiems ekspertams apmoka juos pasamdžiusi šalis. Tokių ekspertų išvados kitai šaliai nėra privalomos.

8.2.3 Jei Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl nuostolio dydžio ir/ar draudžiamojo įvykio priežasties, šalių sutarimu gali būti paskirta ekspertizė. Kiekviena šalis iš savo pusės skiria kompetentingą ir nepriklausomą ekspertą ir apie tai informuoja kitą šalį per 20 dienų nuo paskyrimo. Šalių paskirti ekspertai renka trečią kompetentingą ir nepriklausomą ekspertą. Išrinkus trečiąjį ekspertą, ekspertai turi įvertinti nuostolius ir/ar nustatyti draudžiamojo įvykio priežastis. Ekspertų išvados, pateiktos Draudikui ir Draudėjui dėl ginčo yra galutinės ir privalomos. Kiekvieno eksperto išlaidas apmoka jį pasirinkusi šalis, o trečiojo eksperto išlaidas šalys apmoka lygiomis dalimis.

8.2.4 Asmenys, kurie yra Draudėjo, Apdraustojų ir/ar Draudiko giminaičiai ar artimieji ar dirba giminaičių ar artimųjų įmonėse, yra jiems kitaip pavaldūs ar nuo jų priklausomi, ar kitaip turi interesų, priešingų Draudėjo, Draudiko, Apdraustojų, Naudos gavėjo ar Trečiojo nukentėjusiojo asmens interesams, negali būti laikomi nepriklausomais ekspertais.

9 DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS

9.1 Teisė į draudimo išmoką

9.1.1 Jei pagal draudimo sutartį yra apdraudžiami nuostoliai (nuostolių draudimo sutartis), tai teisę į draudimo išmoką turi tik asmuo Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas), kuris turi teisėtą draudimo interesą, t.y. kuris patiria nuostolius. Civilinės atsakomybės draudimo atveju teisę į draudimo išmoką turi Nukentėjusysis trečiasis asmuo, o jei draudėjas ar apdraustasis atlygino žalą, tada teisę į draudimo išmoką turi draudėjas ar apdraustasis.

9.1.2 Jei pagal draudimo sutartį Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui išmokėti draudimo išmoką lygią draudimo sumai ar jos daliai (sumų draudimo sutartis), draudimo išmoka yra mokama Apdraustajam arba Naudos gavėjui.

9.2 Draudimo išmokos mokėjimo terminai

9.2.1 Draudimo išmokos dydį nustato Draudikas.

9.2.2 Draudimo išmoka išmokama per 30 dienų nuo tos dienos, kai Draudikas gauna visą informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamojo įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį. Jei draudimo sutartyje nurodyta, jog mokamos periodinės draudimo išmokos, ši nuostata taikoma pirmajai periodinei draudimo išmokai.

9.2.3 Jei Draudikas pripažįsta įvykį draudžiamuoju, o Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo pageidavimu Draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius. Jei pagal įstatymus ar draudimo sutartį Draudikui nepereina reikalavimo teisė už mokėtinų sumų atlyginimą arba jeigu Draudiko galimybė įgyvendinti tokią teisę, lyginant su Draudėjo, Apdraustojų ar Naudos gavėjo galimybe išsireikalauti atitinkamas sumas iš asmens, atsakingo už žalą, būtų žymiai mažesnė, Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas, prieš kreipdamasis į Draudiką dėl draudimo išmokos mokėjimo, privalo reikalauti iš asmens, atsakingo už žalą, atlyginti jų patirtą žalą. Šiame punkte nurodytu atveju Draudėjas Apdraustasis ar Naudos gavėjas kreipdamasis į Draudiką dėl draudimo išmokos mokėjimo, privalo pateikti Draudikui įrodymus, kad jo reikalavimas asmeniui, atsakingam už žalą, atlyginti patirtą žalą negali būti patenkintas.

9.2.4 Draudimo išmoka yra mokama į Draudėjo, Apdraustojų, Naudos gavėjo, Trečiojo nukentėjusiojo asmens (naudos gavėjo) arba jų įgalioto asmens nurodytą banko sąskaitą.

9.2.5 Jei pagal draudimo sutartį yra įvykdytos visos sąlygos draudimo išmokai gauti, o Draudikas nustatytu laiku neišmoka draudimo išmokos, Draudikui yra skaičiuojami 0,02% delspinigiai nuo laiku neišmokėtos draudimo išmokos sumos ar jos dalies.

9.2.6 Jei draudimo išmoka Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui ar Nukentėjusiam trečiajam asmeniui nėra išmokėta per 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį, Draudikas privalo raštu išsamiai informuoti, Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją ar Trečiąjį nukentėjusįjį asmenį apie draudžiamojo įvykio tyrimo eigą. 9.2.8. Draudikas neturi teisės išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją iš-

mokėti, neįsitikinęs draudžiamąjį įvykiu.

9.2.7 Draudikas neturi teisės atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos.

9.2.8 Draudikas, pripažinęs įvykį nedraudžiamuoju, atsisakęs mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinęs, privalo pateikti Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui ar Nukentėjusiajam trečiajam asmeniui išsamų ir motyvuotą paaiškinimą apie draudimo išmokos nemokėjimo ar jos sumažinimo priežastis.

9.2.9 Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos mokėjimą:

9.2.10 kol Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs tretysis asmuo dokumentais pagrįs nuostolių dydį (pateiks turto atstatymo išlaidas pagrindžiančius mokėjimo dokumentus);

9.2.11 jei Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui, Nukentėjusiam trečiajam asmeniui dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, reiškiamas civilinis ieškinys ar keliama baudžiamoji byla – iki galutinio procesinio sprendimo byloje priėmimo dienos;

9.2.12 kitais draudimo sutartyje ir įstatymų numatytais atvejais.

9.3 Atleidimas nuo draudimo išmokos išmokėjimo ir draudimo išmokos sumažinimas

9.3.1 Draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl Draudėjo, Apdraustojo, Naudos gavėjo ar Nukentėjusiojo trečiojo asmens tyčios ar didelio neatsargumo.

9.3.2 Draudikas neatleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo pagal civilinės atsakomybės draudimo sutartį, jei žala gyvybei ar sveikatai padaryta dėl atsakingo už žalą asmens tyčinių veiksmų. Draudikas šiame punkte nustatytais sąlygomis atlyginęs patirtą žalą turi teisę išsireikalauti sumokėtą sumą iš atsakingo už žalą asmens.

9.3.3 Jeigu Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas atsisakė savo reikalavimo teisės dėl žalos atlyginimo arba ją įgyvendinti tapo neįmanoma dėl Draudėjo, Apdraustojo ar Naudos gavėjo kaltės, Draudikas visiškai ar iš dalies atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo ir turi teisę reikalauti gražinti jau išmokėtą išmoką.

9.3.4 Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinti, jei Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs tretysis asmuo:

9.3.4.1 tinkamai neinformuoja Draudiko apie draudžiamąjį įvykį;

9.3.4.2 nesiima priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžio sumažinimui;

9.3.4.3 nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar Draudiko reikalavimų;

9.3.4.4 nesiima priemonių, kurios leistų Draudikui įgyvendinti subrogacijos teisę ar veikia tokiu būdu, kad Draudikui įgyvendinti subrogacijos teisę tampa neįmanoma ar žymiai sunkiau;

9.3.4.5 Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Tretysis nukentėjęs asmuo tyčia ar dėl didelio neatsargumo pateikė Draudikui neteisingą ar neišsamią informaciją apie draudžiamąjį įvykį. Jeigu dėl neteisingos ar neišsamios informacijos pateikimo Draudikas nepagrįstai išmokėjo draudimo išmoką ar neteisingai apskaičiavo jos dydį, Draudikas turi teisę reikalauti sugrąžinti jau išmokėtą draudimo išmoką ar jos dalį.

9.3.5 Draudimo išmoka nėra mokama, jei reikalavimas ją mokėti remiasi apgaule, Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs tretysis asmuo bandė suklaidinti Draudiką klastodami įvykio faktus, pateikdami neteisingus duomenis, neteisėtai padidino nuostolio sumą;

9.3.6 Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Tretysis nukentėjęs asmuo netenka teisės į tą draudimo išmokos dalį, kuri yra atlyginama trečiojo asmens.

9.3.7 Draudimo išmoka taip pat nėra mokama, jei draudimo sutartis nenumato ko kita, kai žalą tiesiogiai ar netiesiogiai sukelia arba ji yra susieta, įtakota ar kyla dėl:

9.3.7.1 jonizuojančios radiacijos ar radioaktyvaus užteršimo nuo bet kokio branduolinio kuro, bet kokių branduolinio kuro naudojimo atliekų;

9.3.7.2 radioaktyvaus, toksiško ar kito pavojingo branduolinio įrenginio ar jo komponento poveikio, įskaitant sprogamą;

9.3.7.3 karo, invazijos, užsienio priešų veiksmų, užgrobimo (nepriklausomai nuo to, ar karas paskelbtas ar ne), pilietinio karo, maišto, revoliucijos, sukilimo, karinės ar uzurpacinės jėgos, teroro akto;

9.3.7.4 konfiskacijos, sulaikymo, sunaikinimo, nacionalizavimo, rekvizavimo ar apribojimų valstybinės valdžios, vyriausybinių, vietinės valdžios ar kitų oficialių institucijų nurodymu.

9.3.8 Draudikas, mokėdamas draudimo išmoką asmenims, turintiems teisę įstatymų nustatyta tvarka susigrąžinti mokesčius dėl draudimo objekto atstatymo iki buvusios būklės, mažina draudimo išmoką atitinkamą galimų susigrąžinti mokesčių sumai. Šiuo atveju, skaičiuojant išmokos

dydį, pirmiausia atimama mokesčių suma, o po to franšizė.

9.3.9 Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, kurios atleidžia jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar jos sumažinimo.

9.3.10 Jei Draudikas nusprendžia atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar jos dalį, jis privalo įvertinti Draudėjo kaltę, draudimo sutarties pažeidimo svarbumą, ryšį tarp pažeidimo ir pasekmių, dėl pažeidimo atsiradusį žalos dydį.

9.4 Draudimo įmokos įskaitymas

9.4.1 Draudikas turi teisę įskaityti nesumokėtą draudimo įmoką, kurios mokėjimo terminas suėjęs, ir kitas laiku nesumokėtas sumas į draudimo išmoką.

9.4.2 Draudikas turi teisę įskaityti visas pagal draudimo sutartį nesumokėtas draudimo įmokas į mokėtinas draudimo išmokas, jei draudimo sutartis pasibaigia BDSS 5.5.7. punkte numatytais pagrindais.

9.5 Franšizė

Kai draudimo sutartyje yra nurodyta besąlyginė franšizė, kiekvieno draudžiamąjį įvykiu atveju apskaičiuota draudimo išmoka mažinama besąlyginės franšizės suma, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.

10 SUBROGACIJA

10.1 Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, pereina teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens. Jei žala buvo padaryta tyčia, reikalavimo teisė draudikui pereina visais atvejais.

10.2 Subrogacija netaikoma įstatymų numatytais atvejais.

10.3 Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo perduoti Draudikui visą informaciją, kuri yra būtina Draudikui tinkamai įgyvendinti jam perėjusią reikalavimo teisę.

Reikalavimo teisė, perėjusi Draudikui, įgyvendinama laikantis taisyklių, nustatančių Draudėjo, Apdraustąjį ar Naudos gavėją ir už žalą atsakingo asmens santykius.

11 PRARASTAS IR VĒLIAU ATRASTAS TURTAS

11.1 Paaiškėjus prarasto turto, dėl kurio Draudikas išmokėjo draudimo išmoką, buvimo vietai, Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo

apie tai nedelsiant raštu pranešti Draudikui.

11.2 Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, kurios dydis, neatskaičius franšizės, prilygsta ar yra mažesnis už apdraustąjį turto rinkos vertę įvykio dienai, pereina visos šio turto savininko teisės.

11.3 Jei prarastas turtas atsiranda, tačiau Draudikui nepereina jo savininko teisės (žr. punktą 11.2.), Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo grąžinti draudimo išmoką arba perleisti Draudikui turto savininko teises ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo sužinojimo apie turto atsiradimą. Per nustatytą terminą neinformavus Draudiko apie pasirinkimą, pasirinkimo teisė pereina Draudikui.

12 DRAUDIMO SĄLYGŲ PAKEITIMAI IR PAPILDYMAI

12.1 Draudimo sąlygų pakeitimai ir papildymai draudimo sutarties galiojimo metu.

12.1.1 Draudikas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir/ar draudimo įmokas draudimo sutarties galiojimo metu atsižvelgiant į pasikeitusias aplinkybes, jei:

12.1.2 Draudėjas netinkamai vykdė pareigą atskleisti esmines aplinkybes, turinčias reikšmės draudimo rizikai įvertinti;

12.1.3 pasikeičia draudimo rizika.

12.1.4 Draudikas apie savo ketinimą pakeisti draudimo sutarties sąlygas privalo nedelsiant raštu pranešti Draudėjui. Pranešime turi būti nurodyta, kad, Draudėjui nesutikus pakeisti draudimo sutarties sąlygas, draudimo sutartis bus nutraukta.

12.1.5 Draudimo sutarties sąlygos yra laikomos pakeistomis Draudėjui akceptavus draudimo sutarties pakeitimus arba po vieno mėnesio nuo pranešimo išsiuntimo Draudėjui, jei Draudėjas per aukščiau nurodytą terminą nepareiškia prieštaravimų dėl draudimo sutarties pakeitimų.

12.1.6 Draudimo sutarties sąlygos taip pat gali būti pakeistos rašytiniu Draudėjo ir Draudiko sutarimu.

12.1.7 Draudikui perleidžiant teises ir pareigas, kylančias iš draudimo sutarties, draudimo sutarties sąlygos gali būti pakeistos, jei Draudikas apie sąlygų pakeitimą raštu iš anksto praneša Draudėjui, ir Draudėjas per du mėnesius nuo pranešimo išsiuntimo nepareiškia nesutikimo dėl sutarties sąlygų pakeitimų. Draudėjas, nesutikdamas su sutarties sąlygų pakeitimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį.

12.2 Draudimo sutarties pakeitimai draudimo sutarties termino pabaigoje

12.2.1 Jei draudimo sutartis yra neterminuota, Draudikas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas draudimo sutarties termino pabaigoje naujam draudimo terminui remiantis:

12.2.1.1 teisės normų aktų pasikeitimais;

12.2.1.2 nenumatytais aplinkybių pasikeitimais (pvz. tarptautinė krizė, išskirtinis gamtos reiškinys, katastrofa, draudimo vertės pasikeitimus);

12.2.1.3 kitomis aplinkybėmis, kurios padidina Draudiko našta vykdyti draudimo sutartį.

12.2.2 Draudikui keičiant draudimo sutarties sąlygas ar draudimo įmokų dydį, jis privalo raštu apie tai informuoti draudėją ne vėliau kaip 30 dienų iki kito draudimo termino pradžios. Pranešime turi būti nurodyta, kad Draudėjui nesutinkant su pakeitimais, draudimo sutartis bus nutraukta. **12.2.3.** Draudėjui nesutikus su draudimo sutarties pakeitimais, jis privalo apie tai informuoti Draudiką raštu ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pranešimo gavimo. Jei Draudėjas pateikia prieštaravimus dėl draudimo sutarties pakeitimo, draudimo sutartis nutrūksta. Draudėjui nepareiškus prieštaravimų dėl draudimo sutarties pakeitimo per nustatytą terminą, laikoma, kad Draudėjas sutinka su pakeitimais.

12.2.3 Draudimo sutarties sąlygos taip pat gali būti pakeistos rašytiniu šalių susitarimu. Bet koks draudimo sąlygų pakeitimas tokiu atveju privalo būti nustatytas draudimo liudijime (polise) ar draudimo sutarties prieduose. Priešingu atveju tokie pakeitimai negalioja.

13 TEISIŲ IR PAREIGŲ, KYLANČIŲ IŠ DRAUDIMO SUTARTIES PERLEIDIMAS

13.1 Draudiko teisės ir pareigos, kylančios iš draudimo sutarties, gali būti perleistos, remiantis LR Draudimo įstatymo ar kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

13.2 Jeigu Draudėjas nesutinka su Draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitoms draudimo įmonėms, jis gali nutraukti draudimo sutartį. Tokiu atveju Draudikas privalo grąžinti Draudėjui sumokėtą draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

13.3 Draudėjas neturi teisės perduoti savo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį be rašytinio Draudiko sutikimo.

14 TURTO SAVININKO PASIKEITIMAS

14.1 Jei apdraustas turtas yra perleidžiamas naujam savininkui, draudimo sutartis pasibaigia, išskyrus atvejus, kai jis perduodamas pačiam Draudėjui, nebent draudimo sutarties šalys ir naujasis turto savininkas raštu sutaria kitaip.

14.2 Draudėjas privalo raštu informuoti Draudiką apie turto savininko pasikeitimą ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki turto naujam savininkui perleidimo. Jei Draudikas informuojamas apie turto savininko pasikeitimą po turto naujam savininkui perleidimo, Draudikas turi teisę į draudimo įmoką už visą laikotarpį nuo draudimo sutarties įsigaliojimo iki tinkamo Draudiko informavimo. Jei Draudikas apie turto savininko pasikeitimą informuojamas po draudimo sutarties pasibaigimo arba visai neinformuojamas, Draudikas turi teisę į visą draudimo sutartyje numatytą draudimo įmoką.

15 TREČIŲJŲ ASMENŲ TEISĖS

15.1 Jei nesutarta kitaip, draudimo apsauga galioja turto savininko arba asmens, kuris įsigyja turtą, tačiau kai pardavėjas išlaiko nuosavybę, arba sulaikymo teisės turėtoji, ar kito asmens, kuris atsako už turto žuvimo riziką, naudai.

15.2 Kiekvienas Apdraustasis turi teisę į draudimo išmoką atsiradus žalai. Tačiau Draudėjas turi teisę tartis su Draudiku dėl sąlygų, kurios tampa privalomomis Apdraustajam, ir gauti draudimo išmokas, nebent apdraustasis yra nurodytas kaip Naudos gavėjas. **15.3.** Esant civilinės atsakomybės draudimui, Nukentėjęs tretysis asmuo, remdamasis draudimo sutarties sąlygomis, turi teisę reikalauti draudimo išmokos tiesiogiai iš Draudiko.

16 NENUGALIMA JĖGA (FORCE MAJORE)

16.1 Draudimo sutarties šalys yra atleidžiamos nuo pareigų pagal draudimo sutartį vykdymo, jei toks nevykdymas yra sąlygotas aplinkybių, kurių ji negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti sutarties sudarymo metu, ir negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui. Nenugalima jėga (force majeure) nelaikoma tai, kad rinkoje nėra reikalingų prievolei įvykdyti prekių, sutarties šalis neturi reikiamų finansinių išteklių arba skolininko kontrahentai pažeidžia savo prievoles.

16.2 Jeigu aplinkybė, dėl kurios neįmanoma sutarties įvykdyti, yra laikina, tai draudimo sutarties šalis atleidžiama nuo atsakomybės tik tokiam lai-

kotarpiui, kuris yra protingas, atsižvelgiant į tos aplinkybės įtaką sutarties įvykdymui.

16.3 Jei šalis negali ar negalės įvykdyti bet kokių savo pareigų pagal draudimo sutartį dėl nenugalimos jėgos, ji privalo ne vėliau kaip per 14 dienų nuo nenugalimos jėgos atsiradimo raštu pranešti kitai šaliai apie aplinkybes, kurios trukdo vykdyti prievoles, kartu nurodant prievoles, kurių negali ar negalės įvykdyti. Šio skyriaus nuostatos neatima iš kitos draudimo sutarties šalies teisės nutraukti sutartį arba sustabdyti jos įvykdymą, arba reikalauti sumokėti palūkanas.

16.4 Jei nenugalimos jėgos aplinkybės tęsiasi ilgiau kaip 2 mėnesius, draudimo sutartis nutrūksta visais atvejais.

17 GINČŲ SPRENDIMAS

Bet koks ginčas, kylantis iš draudimo sutarties, sprendžiamas derybų būdu. Jei šalys per 3 mėnesius nepasiekia susitarimo, ginčas gali būti sprendžiamas teisme, remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais.

18 DRAUDIMO SUTARČIAI TAIKOMA TEISĖ

Jeigu šalys nesutaria kitaip, draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

19 KEITIMASIS INFORMACIJA IR KONFIDENCIALUMAS

19.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas ar jo atstovas ir Draudėjas ar jo atstovas apsikeičia informacija, nurodyta šios sutarties 3

punkte. Ši informacija gali būti teikiama žodžiu ir/ ar raštu.

19.2 Sudarius draudimo sutartį, visi pranešimai, kuriuos draudimo sutarties šalys teikia viena kitai, privalo būti pateikiami raštu, išskyrus Draudiko nurodymus administruojant draudiminį įvykį. Draudimo tarpininkai nėra įgalioti priimti pranešimus.

19.3 Pranešimai Draudėjui siunčiami raštu faksimiliniu ryšiu, paštu, arba naudojantis kurjerio paslaugomis. Informacija adresuojama ar siunčiama fakso numeriu ar adresu, nurodytu draudimo liudijime.

19.4 Pranešimai Draudikui siunčiami raštu (faksu) ir adresuojami Draudiko registracijos adresu arba siunčiami oficialiu fakso numeriu. **19.5.** Laikoma, kad Draudėjas ir Draudikas yra gavęs pranešimą:

19.4.1 kai siunčiama faksu – kitą darbo dieną;

19.4.2 kai siunčiama paštu – per 5 kalendorines dienas;

19.4.3 kai siunčiama per kurjerį – įteikimo metu. **19.6.** Draudikas neturi teisės atskleisti informacijos, gautos jam vykdant draudimo veiklą, apie Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją, Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį, jų sveikatos būklę ir turtinę padėtį ir kitos draudimo sutartyje ar įstatymuose nustatytos konfidencialios informacijos, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis. Draudikas, pažeidęs šią pareigą, privalo atlyginti Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui ar Nukentėjusiam trečiajam asmeniui padarytą turtinę ir neturtinę žalą.

19.5 Draudėjui laiku nemokant draudimo įmokų, Draudikas turi teisę Lietuvos Respublikos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka perduoti informaciją apie Draudėjo turtinių ir finansinių įsipareigojimų nevykdymą duomenų valdytojams, tvarkantiems jungtines skolininkų rinkmenas.